

Türk Siyasal Literatürü Üzerine Kısa Notlar

H. Emre BAĞCE*

I. Giriş

BU YAZININ AMACI Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze kadar Türk siyaseti ile ilgili başlıca eserlerin tematik olarak sınıflandırılmış bir listesini sunmak, Türk siyasetinin bazı temel sorunlarına değinmek ve yüksek lisans ve doktora düzeyinde çalışılabilecek bazı yeni araştırma sorularına işaret etmektir. Sözkonusu liste, tarihsel olarak ne tür konuların tartışıldığını ve ne tür çalışmaların yapıldığını göstermesi bakımından, Türk siyaseti ile ilgili okuma ve araştırma yapmayı düşünen kişilere kabaca bir fikir verecektir. Yine de bir hatırlatmada bulunmak gerekir: Seçilmiş kaynakçadan da anlaşılacağı üzere, herhangi bir eserin konulara göre sınıflandırılmasında belirgin yönü dikkate alınmıştır, dolayısıyla diğer konu başlıklarıyla da doğrudan veya dolaylı bir ilişki içinde bulunabilir.

II. Türk Siyaseti Üzerine Bazı Gözlemler ve Öneriler

Konuların kapsamının genişliğinden dolayı burada ayrıntılı bir literatür değerlendirmesine ve eleştirisine girilmeyecektir. Yalnızca, literatürdeki bazı boşluklara ve eksikliklere işaret etmekle yetinilecektir.

1. Kapitalist ekonominin doğasından dolayı modern toplumda siyasetin eşitlikçi, ekonominin ise eşitsizlikçi bir yönelime sahip bulunduğu genel olarak kabul edilmektedir. Türkiye’de siyaset ve ekonomi ilişkisini inceleyen ciddi çalışmalar bulunmaktadır; ancak bu ilişkiyi demokrasi bağlamında ele alan daha fazla sayıda incelemeye ihtiyaç duyulmaktadır. Bu doğrultuda, “TÜSİAD gibi ekonomik örgütlerin siyasal iktidarla ilişkileri demokrasiyi ve özellikle de yurttaşlığı nasıl etkilemektedir?” sorusuna yoğunlaşan çalışmalar ciddi bir eksikliği giderecektir.

* Yrd. Doç. Dr., Kocaeli Üniversitesi, İİBE, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

2. Özellikle, ele alınması gereken bir konu, Türkiye’de ordunun siyasal toplumsal rolüdür. Ordunun modernliğin simgesi ya da baş aktörü olduğu tezi giderek sorgulanmaktadır. Osmanlı Devleti’nin son dönemlerinde ordunun kendi işlevlerini yerine getirmekten çok, başka alanlarla ilgilenmeye başlaması, özellikle ekonomik bir aktör olarak rol oynaması ciddi sorunlara yol açmıştı. Günümüzde de OYAK gibi yan kurumlar aracılığıyla ordu mensupları toplumsal tabaka sistemi içinde başat bir yer tutmaktadır.¹ Türkiye’de savunmaya ayrılan bütçeler bir taraftan “ulusal güvenliğin korunması için ordunun güçlü olması” tezi ile haklı gösterilebilirse de, savunma harcamalarının aynı zamanda ordunun ekonomik bir rol oynamasına da zemin hazırladığı tartışılabilir. Birinci kadar, ikinci tez de, üzerinde durulmayı hak etmektedir. Bu noktada Frank Parkin’in *tabakalaşma* kuramından yararlanılabilir. Frank Parkin² *yapılaşmış eşitsizlik* olarak tanımlayabileceğimiz toplumsal tabakalar arasındaki ilişkileri değerlendirirken *dışlama*, *gaspetme* ve *çifte kapanma* kavramlarını kullanır. *Dışlama* esas olarak kaynak ve değerlerden daha az yararlanan alt tabakanın, üst tabakadaki kaynak ve değerlere ulaşmasını engelleme, üst tabakadakilerin kendi kaynaklarını alttakilerle paylaşmama çabasına işaret eder. *Gaspetmede* ise bunun tersi geçerlidir; *gaspetme* alt tabakanın üst tabakanın tekelinde bulundurduğu kaynakları, değerleri ve rolleri ele geçirme çabasıdır. *Çifte kapanma* ise iki yönlü ilişkiye işaret eder, özellikle orta tabakanın hem *dışlama* hem de *gaspetme* yönündeki davranışlarını içerir. Bu noktada, Parkin’in görüşleri doğrultusunda ordunun Türkiye’deki toplumsal tabakalaşma sistemindeki yeri ve rolü ayrıntılı olarak incelenebilir.

3. Türkiye’de ekonomik ve toplumsal kaynakların ve değerlerin nasıl dağıtılacağı üzerine bir uzlaşma sağlanmadığı ve bu yönde yurttaşların çoğunluğu tarafından benimsenen kurallar geliştirilmediği için siyasal ve toplumsal çatışma ve kutuplaşma kronik bir hal almıştır. Siyasal, toplumsal kutuplaşma ve çatışmaların meclisin yapısı ve işleyişi, partiler, seçmen davranışları, yolsuzluk ve kayırmacılık üzerinde nasıl bir rol oynadığı üzerine yapılacak çalışmalar, Türkiye’nin siyasal, toplumsal ve ekonomik sorunlarının belirlenmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi açısından önem taşımaktadır. Bu bağlamda, Mustafa Kemal’in ve Kemalizm’in çatışan taraflara avantaj ya da dezavantaj sağlayan bir öge olarak kullanıldığı üzerinde yeterince durulmamaktadır. Ayrıca, Mustafa Kemal’den yarar sağlayamayanların, dini kendileri açısından bir araç olarak değerlendirerek kapitalist ekonomiye eklenme, sermaye ve pazar elde etme çabaları üzerinde birçok yazı bu-

1 Bu konuda yetkin bir çalışma için bkz., Taha Parla, “Mercantile Militarism in Turkey, 1960-1998”, *New Perspectives on Turkey*, no 19, Fall 1998, s. 29-52.

2 Bkz., Anthony Giddens, *Sosyoloji*, Ankara: Ayraç Yayınları, 2000, s. 264-265.

lunmasına rağmen çoğu ciddiyetten uzaktır ve konuyu ayrıntılı olarak ele alan akademik çalışmalar henüz yeterli düzeyde değildir.

4. Yukarıdakilere paralel olarak, siyasal çatışmaların toplumsal boyutları yeterince incelenmiş değildir. Örneğin, Türkiye'nin siyasal gündeminde ve literatürde, resmî düzlemde gerçekleşen kutuplaşma ve çatışmalara değinilirken, bu çatışmaların neden hiçbir zaman sonuçlanmadığı ya da bunların nelere yol açtığı soruları üzerinde yeterince durulmamaktadır. Ekonomik terimlerle ifade edersek, resmî düzeydeki çatışmalar siyasal ve toplumsal alanda kendisine enformel bir sektör yaratmaktadır. Formel düzeydeki çatışmalar, yurttaşlık bilincinin oluşumunu engellerken nepotizm, hemşehricilik ve komşuluk gibi ilişkileri yurttaşlık yerine ikame etmektedir. Formel düzeyde, yani görünürde, çatışma içinde bulunan taraflar, görünmeyen ya da enformel düzeyde kayırmacılık aracılığıyla işbirliğine gitmektedir. Genel olarak bakıldığında bu, sivil, demokratik bir toplumun oluşumunu ve kurumsallaşmasını engellemekte ve toplumsal bütünlüğü gün be gün parçalamaktadır. Kısacası, yolsuzlukların ve nepotizmin hem kaynakları hem de yurttaşlık üzerindeki etkileri üzerine yapılacak çok disiplinli araştırmalar literatüre ve Türk toplumunun dönüşümüne ciddi katkı sağlayabilecektir.

5. Literatüre bakıldığında, Kürt sorunu ve kadının toplumsal konumu ve rolüyle ilgili çalışmaların da yeterince yapılmadığı görülecektir. Özellikle Kürt sorununun Türk akademisyenler tarafından ihtiyatla karşılandığı söylenebilir. Halbuki, sorun, hem uluslararası ilişkiler, hem sosyoloji, hem de siyaset bilimi açısından ele alınmayı gerektirecek önemdedir. Yabancı devlet ve yazarlar konuya Türkiye'den daha fazla önem vermektedir. Sorunları görmezden gelerek çözmek mümkün değildir; unutmamak gerekir ki, güçlü ülkeler bir taraftan kendi sorunlarını ayrıntılı şekilde inceleyip çözümler geliştirirken, bir taraftan da başka toplumların sorunlarını da kendilerine yarar sağlayacak şekilde ele almaktan geri durmamaktadırlar.

6. Son olarak, Türk siyaseti üzerine yapılan çalışmalar genel olarak betimleyici, ya da tarihsel bir anlatıma sahiptir; şu ana dek metropoliten ülkelerin kendi çıkarlarını koruyacak şekilde formüle ettiği modernleşme kuramları Türkiye'de egemen olmuş, bunun dışında hemen hemen hiçbir siyasal ve toplumsal kuram ve model geliştirilememiştir. Bu nedenle, Türk, İslam ve Batı felsefesinden yararlanarak bugün karşı karşıya bulunduğumuz sorunlara çözüm aranması ve siyasal düşünceler ışığında yeni modeller kurulmasına oldukça ihtiyaç bulunmaktadır. Platon'un *Devlet* adlı eserinde ifade ettiği üzere, ne kadar güçlü kuramlar geliştirirsek, pratik yaşamımızı da o derece istediğimiz biçime sokabiliriz. Aksi takdirde, kâh modernleşme ve küreselleşme kuramlarının kâh postmodern söylemlerin peşinden sürüklenir dururuz.

Türk Siyaseti Üzerine Seçilmiş-Tematik Kaynakça

I. Cumhuriyet Öncesi: Osmanlı Mirası

- Ahmad, Feroz, *The Young Turks: The Committee of Union and Progress in Turkish Politics, 1908-1914*, Oxford: Clarendon Press, 1969. [*İttihat ve Terakki 1908-1914*, çev. Nuran Yavuz (Ülken), İstanbul: Kaynak Yayınları, 1999].
- Ahmet Rasim, *Osmanlı İmparatorluğu'nun Reform Çabaları İçinde Batış Evreleri*, haz., H. V. Velidedeoğlu, İstanbul: Çağdaş Yayınları, 1987.
- Akçura, Yusuf, *Üç Tarz-ı Siyaset*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1976.
- Akın, Rıdvan, *Osmanlı İmparatorluğu'nun Dağılma Devri ve Türkçülük Hareketi: 1908-1918*, İstanbul: Der Yayınları, 2002.
- Akşin, Sina, *Jön Türkler ve İttihat ve Terakki*, İstanbul: Remzi Kitabevi, 1987.
- Alkan, Ahmet Turan, *II. Meşrutiyet Devrinde Ordu ve Siyaset*, Ankara: Cedit Neşriyat, 1992.
- Amca, Hasan, *Doğmayan Hürriyet: Bir Devrin İçyüzü 1908-1918*, İstanbul: Arba Yayınları, 1989.
- Armağan: Kanun-u Esasi'nin 100. Yılı*, Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, 1978.
- Baykal, Bekir Sıtkı, *Mithat Paşa: Siyasi ve İdari Şahsiyeti*, Ankara: Ziraat Bankası Yayınları, 1964.
- Bayur, Hilmi Kâmil, *Sadrızam Kâmil Paşa: Siyasi Hayatı*, Ankara: Sanat Basımevi, 1954.
- Bérard, Victor, *La mort de Stamboul: Considérations sur le Gouvernement des Jeunes-Turcs*, Paris: A. Colin, 1913.
- Biliotti, A. ve Ahmed Sedad, *Législation Ottomane Depuis le Rétablissement de la Constitution: 24 Djemazi-ul-Ahir 1326 - 10 Juillet 1324/1908 Recueil des Lois, Décrets, Règlements, Conventions, Actes internationaux... de l'Empire Ottoman*, Paris: Jouve et cie, 1912.
- Birinci, Ali, *Hürriyet ve İtilâf Fırkası: II. Meşrutiyet Devrinde İttihat ve Terakki'ye Karşı Çıkanlar*, İstanbul: Dergâh Yayınları, 1990.
- Braude, Benjamin, Bernard Lewis, *Christians and Jews in the Ottoman Empire: The Functioning of a Plural Society*, New York: Holmes and Meier, 1982.
- Cemal Paşa, *Hatıralar: İttihat ve Terakki, I. Dünya Savaşı Anıları*, haz., Behçet Cemal, İstanbul: Çağdaş Yayınları, 1977.
- Çavdar, Tefvik, *Osmanlıların Yarı-Sömürge Oluşu*, İstanbul: Ant Yayınları 1970.
- , *İttihat ve Terakki*, İstanbul: İletişim Yayınları, 1991.
- Çığırçan, İbrahim Hilmi, *Zavallı Millet: Felâketlerimizin Esbabı*, Dersaadet (İstanbul): Kitaphane-yi İslâm ve Askerî, 1328 (1913).
- Davison, Roderic H., *The Armenian Crisis, 1912-1914*, New York: The Armenian National Council of America, 1948.
- Deringil, Selim, *The Ottomans, The Turks, and World Power Politics: Collected Essays*, İstanbul: The ISIS Press, 2000.

- Dursun, Davut, *Yönetim-Din İlişkileri Açısından Osmanlı Devletinde Siyaset ve Din*, İstanbul: İşaret Yayınları, 1992.
- Ege, Nezahet Nurettin (haz.), *Prens Sabahaddin: Hayatı ve İlmî Müdafaaaları*, İstanbul: Güneş Neşriyatı, 1977.
- Farah, Caesar E. (der.), *Decision Making and Change in the Ottoman Empire*, Kirksville, Mo., USA: Thomas Jefferson University Press at Northeast Missouri State University; Lanham, MD: University Pub. Associates, 1993.
- Findley, Carter V., *Bureaucratic Reform in the Ottoman Empire: The Sublime Porte, 1789-1922*, Princeton, N.J.: Princeton University Press, 1980 [*Osmanlı Devletinde Bürokratik Reform: Bâbüâlî*, çev. Latif Boyacı, İzzet Akyol, İstanbul: İz yayıncılık, 1994].
- Gökalp, Ziya, *Yeni Hayat; Doğru Yol*, haz., Müjgân Cunbur, Ankara: Devlet Kitapları, 1976.
- , *Türk Devletinin Tekâmülü*, haz., Kâzım Yaşar Koprıman, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1981.
- Göze, Haluk Necdet, *Modernism and Traditionalism in the Ottoman Empire: 1790-1922*, Ann Arbor: University Microfilms, 1964.
- Hanioglu, M. Şükrü, *Bir Siyasal Düşünür Olarak Doktor Abdullah Cevdet ve Dönemi*, İstanbul: Üçdal Neşriyat, 1981.
- , *Bir Siyasal Örgüt Olarak Osmanlı İttihad ve Terakki Cemiyeti ve Jön Türklük*, İstanbul: İletişim Yayınları, 1989.
- , *Young Turks in Opposition*, New York: Oxford University, 1995.
- Hülagü, M. Metin, *Pan-İslâmist Faaliyetler 1914-1918*, İstanbul: Boğaziçi Yayınları, 1992.
- Iacovella, Angelo, *Gönye ve Hilal: İttihad-Terakki ve Masonluk*, çev. Tülin Altınova, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt yayınları, 1998.
- Imbert, Paul, *Avrupa Siyasetinin En Gizli Safahatı: Osmanlı İmparatorluğunun Teceddüdü*, çev. Hasan Ferhad ve Anjel, İstanbul: Sırat-ı Müstakim Matbaası, 1329 (1913).
- Kadri, Hüseyin Kâzım, *Ziya Gökalp'in Tenkidi*, haz., İsmail Kara, İstanbul: Dergâh Yayınları, 1989.
- Kansu, Aykut, *Politics in Post-Revolutionary Turkey, 1908-1913*, Boston: Brill, 2000.
- Karabekir, Kâzım, *İttihat ve Terakki Cemiyeti: Neden Kuruldu, Nasıl Kuruldu, Nasıl İdare Olundu*, İstanbul: TÜRDAV, 1982.
- Karay, Refik Halit, *Minelbab İlelmihrab: 1918 Mütarekesi Devrinde Olan Biten İşlere ve Gelip Geçen İnsanlara Dair Bildiklerim: Anılar*, İstanbul: İnkilâp ve Aka Kitabevleri, 1964.
- Karpat, Kemal H., *Osmanlı Modernleşmesi: Toplum, Kuramsal Değişim ve Nüfus*, çev. Akile Zorlu Durukan ve Kaan Durukan, Ankara: İmge Kitabevi, 2002.
- Kasaba, Reşat, *The Ottoman Empire and the World Economy: The Nineteenth Century*, Albany: State University of New York Press, 1988.
- Kayalı, Hasan, *Arabs and Young Turks: Ottomanism, Arabism, and Islamism in the Ottoman Empire, 1908-1918*, Berkeley: University of California Press, 1997 [*Jön Türkler ve Araplar: Osmanlı İmparatorluğ'nda Osmanlıcılık, Erken*

- Arap Milliyetçiliği ve İslamcılık 1908-1918*, çev. Türkan Yöney, İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı, 1998].
- Kocabaş, Süleyman, *Hindistan Yolu ve Petrol Uğruna Yapılanlar: Türkiye ve İngiltere*, Kayseri: Vatan Yayınları, 1985.
- Kuran, Ahmed Bedevi, *İnkılâp Tarihimiz ve "Jön Türkler"*, İstanbul: Tan Matbaası, 1945.
- , *İnkılâp Tarihimiz ve İttihat ve Terakki*, İstanbul: Tan Matbaası, 1948.
- M. Bedri, *Kırmızı Kitap: İttihat ve Terakki – Ademimerkeziyet*, Dersaadet (İstanbul): Artin Asaduryan ve Mahdumları, 1330 (1914).
- Mardin, Şerif, *The Genesis of Young Ottoman Thought: A Study in the Modernization of Turkish Political Ideas*, Syracuse NY: Syracuse University Press, 2000.
- , *Yeni Osmanlı Düşüncesinin Doğuşu*, çev. Mümtaz'er Türköne, Fahri Unan ve İrfan Erdoğan, İstanbul: İletişim Yayınları, 2002.
- Mehmet Sait Halim Paşa, *Buhran-ı İctimaîmiz*, İstanbul: Ahmet İhsan ve Şürekası, 1332 (1914).
- Menteşe, Halil, *Osmanlı Mebusan Meclisi Reisi Halil Mentеше'nin Anıları*, İstanbul: Hürriyet Vakfı Yayınlar, 1986.
- Mert, Nuray, "A Young Turk Journal: Terakki", Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1985.
- Midhat Paşa, *Bir Dahinin Siyasi Nutukları: Midhat Paşa Hazretlerinin Memalik-i Osmaniyenin Mazi ve Hal ve İstikbali Ünvanıyla Gazetelerde Neşr Buyurdukları Makaledir*, Dersaadet (İstanbul): Saadet Kütüphanesi, 1324 (1908).
- Milani, Mustafa Kemal, "Constitutional Revolutions: Iran (1906) and the Ottoman Empire (1908) Compared", Doktora Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 2002.
- Necefzade, Yakub Kenan, *1908-1918 Sultan İkinci Abdülhamid ve İttihat-ü Terakki*, İstanbul: İtimad Yayınevi, 1967.
- Öcal, Gül Ayşe, "Cases of Violence in the Ottoman Empire between 1909 and 1913", Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 2002.
- Öge, A. R. (Ali Rıza), *Meşrutiyetten Cumhuriyete Bir Polis Şefinin Gerçek Anıları*, Bursa: Günlük Ticaret Gazetesi, 1982.
- Ölçen, Ali Nejat, *Osmanlı Meclisi Meb'usanında Kuvvetler Ayrımı ve Siyasal İşkenceler*, Ankara: AYÇA, 1982.
- Özbek, Nadir, *Osmanlı İmparatorluğu'nda Sosyal Devlet: Siyaset, İktidar ve Meşrutiyet, (1876-1914)*, İstanbul: İletişim Yayınları, 2002.
- Polk, William R. ve Richard L. Chambers (der.), *Ortadoğu'da Modernleşme*, İstanbul: İnsan Yayınları, 1995.
- Sorgun, Taylan, *İttihat ve Terakki: Devlet Kavgası*, İstanbul: Beyaz Balina Yayınları, 2001.
- Soysal, Ayşe Gün, "Ahmed Ağaoglu (1869-1939): The Life and Thought of a Turkish Nationalist during 1908-1918", Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1995.
- Şakir, Ziya, *Yakın Tarihin Üç Büyük Adamı: Talat, Enver, Cemal Paşalar*, İstanbul: Ahmet Sait Matbaası, 1944.
- Şerif Paşa, *Bir Muhalifin Hatıraları: İttihat ve Terakkiye Muhalefet*, İstanbul: Nehir Yayınları, 1990.

- Talât Paşa, *Talât Paşa'nın Hâtıraları: Sadrâzam Talât Paşanın Tarihin Bir Çok Gizli Taraflarını Aydınlatan Şimdiye Kadar Neşredilmemiş Şahsi Notları*, İstanbul: Güven Yayınevi, 1946.
- Toprak, Zafer, *Milli İktisat-Milli Burjuvazi*, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1995.
- Tunaya, Tarık Zafer, *Hürriyetin İlânı: İkinci Meşrutiyetin Siyasî Hayatına Bakışlar*, İstanbul: Baha Matbaası, 1959.
- Tunçay, Mete ve Erik Jan Zürcher (der.), *Socialism and Nationalism in the Ottoman Empire, 1876-1923*, London, New York: British Academic Press and the International Institute of Social History, 1994.
- Turfan, M. Naim (Mehmed Naim), *Rise of the Young Turks: Politics, the Military and Ottoman Collapse*, London: I. B. Tauris, 2000.
- Türkgeldi, Ali Fuat, *Mesâil-i Mühimme-i Siyâsiyye*, haz., Bekir Sıtkı Baykal, Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1957.
- Ülken, Hilmi Ziya, *Türkiye'de Çağdaş Düşünce Tarihi*, İstanbul: Ülken Yayınları, 1979.
- White, Wilbur Wallace, *The Process of Change in the Ottoman Empire*, Chicago: University of Chicago Press, 1937.
- Woods, Henry Charles, *The Danger Zone of Europe: Changes and Problems in the Near East*, London: T. F. Unwin, 1911.
- Yalçın, Hüseyin Cahit, *Talât Paşa*, [s.l.]: Yedigün Neşriyatı, 1943.
- Yaman, Ahmet Emin, *Osmanlı İmparatorluğu'nda Sadr-i Âzamlık, 1876-1922*, Ankara: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Cografya Fakültesi, 1999.
- Zürcher, Erik Jan, *The Unionist Factor: The Rôle of the Committee of Union and Progress in the Turkish National Movement 1905-1926*, Leiden: E. J. Brill, 1984.
- , *Milli Mücadelede İttihatçılık*, çev. Nüzhet Salihoğlu, İstanbul: Bağlam Yayınları, 1995.

II. Kemalizm

- 10 ans de République: Résumé de Guide Publié, par le Parti Républicain du Peuple à l'occasion du X. Anniversaire de la République 1923-1933*, Ankara: Direction générale de la presse au Ministère de l'intérieur, 1933.
- Abaloğlu, Nadir Nadi, *Ben Atatürkçü Değilim*, İstanbul: Çağdaş Yayınları, 1982.
- Afetinan, A., *Medeni Bilgiler ve Mustafa Kemal Atatürk'ün El Yazıları*, Ankara: AKD-TYK Atatürk Araştırma Merkezi, 1998.
- Akay, İhsan, *Atatürkçülüğün İlkeleri*, İstanbul: Varlık Yayınevi, 1964.
- Akçakayalıoğlu, Cihat, *Atatürk: Komutan, İnkılapçı ve Devlet Adamı Yönleriyle*, Ankara: Genelkurmay Basımevi, 1998.
- Anayasa Mahkemesi ve Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi (haz.), *Atatürk ve Hukuk*, Ankara: Anayasa Mahkemesi Yayınları, 1982.
- Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi (haz.), *Atatürkçülük ve Modern Türkiye*, Ankara, 22-23 Ekim 1998, Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, 1998.

- Arar, İsmail, *Atatürk'ün Halkçılık Programı ve Halkçılık İlkesinin Tarihçesi*, İstanbul: Baha Matbaası, 1963.
- Arıburnu, Kemal, *Atatürk ve Çevresindekiler*, Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1995.
- Armstrong, H. C., *Bozkurt*, İstanbul: Arba Yayınları, 1996.
- Aslan, Asım, *Sömürülen Atatürk ve Atatürkçülük*, İstanbul: Teknografik Matbaacılık, 1985.
- Ataöv, Türkaya, *A 'Statement' Wrongly Attributed to Mustafa Kemâl Atatürk*, Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları, 1984.
- Atatürk and Turkey of Republican Era*, Ankara: Union of Chambers, Industry, Maritime Commerce and Commodity Exchanges of Turkey, 1981.
- Atatürk Araştırma Merkezi, *Atatürkçü Düşünce*, Ankara: Atatürk, Dil ve Tarih Yüksek Kurulu, Atatürk Araştırma Merkezi, 1992.
- Atatürk Kimdir? Kemalizm Nedir?*, İstanbul: Tasvir Neşriyatı, 1940.
- Atatürk, Mustafa Kemal, *A Speech: Nutuk Delivered by Ghazi Mustapha Kemal (Atatürk) in October 1927*, İstanbul: Üçdal Neşriyat, 1985.
- , *Discours du Ghazi Moustafa Kemal, Président de la République Turque*, Leipzig: K.F. Koehler, 1929.
- , *Nutuk*, İstanbul: Devlet Basımevi, 1938.
- , *Atatürk'ün Tamim, Telgraf ve Beyannameleri*, Ankara: A.Ü. Basımevi, 1964.
- , *Atatürk Der ki*, haz., Akil Aksan, Ankara: Kültür Bakanlığı, 1981.
- , *Atatürk'ün T.B.M.M. Açık ve Gizli Oturumlarındaki Konuşmaları*, haz., Kâzım Öztürk, Ankara: Kültür Bakanlığı, 1981.
- , *Citations de Mustafa Kemal Atatürk*, haz., Âkil Aksan, Ankara: Ministère des Affaires Etrangères de Turquie, 1981.
- , *Atatürkçülük'te Temel İlkeler*, İstanbul: İnkılap Kitabevi, 1988.
- , *Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri*, cilt: I-II-III, Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, 1989.
- , *Atatürk'ün Bütün Eserleri*, İstanbul: Kaynak Yayınları, 1998-1999.
- Atatürk'ün Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni Açış Konuşmaları*, Ankara: TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları, 1987.
- Atatürkçü Düşünce Üzerine Denemeler*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1971.
- Atatürk'e Saygı*, Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, 1969.
- Atay, Falih Rıfki, *Atatürkçülük Nedir?*, İstanbul: Ak Yayınları, 1966.
- Ateş, Toktamış, *Kemalizmin Özü*, İstanbul: Der Yayınları, 1981.
- Avcıoğlu, Doğan vd., *Atatürkçülük Nedir?*, İstanbul: İleri Yayınları, 2003.
- Aydemir, Şevket Süreyya, *İnkılâp ve Kadro: (İnkılâbın İdeolojisi)*, Ankara: Muallim Ahmet Halit Kitaphanesi, 1932.
- , *Tek Adam: Mustafa Kemal*, İstanbul: Remzi Kitabevi, 1963-1965.
- Baykara, Tuncer, *Türk Devrim Tarihi*, Ankara: 1981.
- Berkes, Niyazi, *Atatürk ve Devrimleri*, İstanbul: Adam Yayınları, 1982.
- Besim, Tevfik, *Cumhuriyetimizin Temelleri*, Ankara: Recep Ulusoy Basımevi, 1939.

- Beşikçi, İsmail, *Bilim Yöntemi*, Ankara: Kalite Matbaası, 1976.
- Betin, Saffet Ürfi, *Atatürk İnkılabı ve Ziya Gökalp, Yahya Kemal, Halide Adıvar*, İstanbul: Güven Basımevi, 1951.
- Bourgoin, Marguerite, *La Turquie d'Atatürk*, Paris: Eugène Rey, 1936.
- Bozdağ, İsmet, *Atatürk'ün Evrensel Boyutları*, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 1988.
- Brock, Ray, *Ghost on Horseback: The Incredible Atatürk*, New York: Duell, Sloan and Pearce, 1954.
- Can, Niyazi (haz.), *Mustafa Kemal Paşa Tokat'ta: 26 Haziran 1919*, Tokat: Tokat Valiliği, 1999.
- Castle, Wilfrid T. F., *Grand Turk: An Historical Outline of Life and Events, of Culture and Politics, of Trade and Travel during the Last Years of the Ottoman Empire and the First Years of the Turkish Republic*, London, New York: Hutchinson, 1943.
- Çeçen, Anıl, *Kemalizm*, İstanbul: Çağdaş Yayınları, 1998.
- , *Türkiye Cumhuriyeti Ulus Devleti*, Ankara: Avrasya-Bir Vakfı, 2001.
- Demirhan, Nezahat, *Cumhuriyetin Onuncu Yılı'nın Türk İnkılap Tarihinde Yeri ve Önemi*, Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi, 1999.
- Dilipak, Abdurrahman, *Bir Başka Açıdan Kemalizm*, İstanbul: Beyan Yayınları, 1988.
- Doğumunun 100. Yılında Atatürke Armağan*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 1981.
- Dumont, Paul, *Mustafa Kemal Invente la Turquie Moderne: 1919-1924*, Bruxelles: Editions Complexe, 1972.
- Dura, Cihan, *Atatürk Devriminin Temeli Bilimsel Zihniyet*, Kayseri: Erciyes Üniversitesi, 1999.
- , *Atatürk Devrimi Yarım Kaldı*, Kayseri: Erciyes Üniversitesi, 2000.
- Ecevit, Bülent, *Atatürk ve Devrimcilik*, İstanbul: Tekin Yayınevi, 1976.
- Eliçin, Emin Türk, *Kemalist Devrim İdeolojisi: Niteliği ve Tarihteki Yeri*, İstanbul: Sarmal Yayınevi, 1996.
- Engin, M. Saffet, *Kemalizm İnkılâbının Prensipleri*, İstanbul: Cumhuriyet Matbaası, 1938-39.
- Erden, Ali Fuad, *Atatürk*, İstanbul: Burhanettin Erenler Matbaası, 1952.
- Eroğlu, Hamza, *Gerçek Yönüyle Atatürkçülük: Türk Devriminin Temel Prensipleri ve Cumhuriyet Rejimi*, Ankara: Kardeş Matbaası, 1965.
- , vd., *Atatürk ve Türk Toplumunu*, Ankara: Türkiye Zirai Donatım Kurumu Yayınları, 1981.
- Erüreten, Bahir Mazhar, *Kemalizm: Çağdaş devlet - çağdaş toplum*, İstanbul: İmaj, 1998.
- Fezyioğlu, Turhan vd. (haz.), *Atatürk Yolu, Atatürk'ün doğumunun 100. Yılı Münasebetiyle*, İstanbul: Otomarsan Kültür Yayını, 1981 [İngilizcesi: *Atatürk's Way*, İstanbul: Otomarsan Kültür Yayını, 1982].
- Fezyoğlu, Osman Güngör, *Atatürk İlkeleri ve İnkılabımız*, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1981.

- Fıglalı, Ethem Ruhi vd. (haz.), *Atatürk Düşüncesinde Din ve Laiklik*, Ankara: AKD-TYK Atatürk Araştırma Merkezi , 1999.
- Gedikoğlu, Şevket, *Kemalist Eğitim İlkeleri, Uygulamaları: Cumhuriyet Dönemi Eğitiminde Kemalist İlkeler, Uygulamalar, Sonuçlar ve Sorunlar*, İstanbul: Çağdaş Yayınları, 1978.
- Genelkurmay Başkanlığı, *Atatürkçülük*, Ankara: Genelkurmay Başkanlığı, 1983.
- Gentizon, Paul, *Mustafa Kemal ve Uyanan Doğu*, çev. Fethi Ülkü, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 1983.
- Giritli, İsmet, *Kemalist Devrim ve İdeolojisi*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi, 1974.
- , *Atatürk'ün 100. Doğum Yıldönümünde Kemalist Devrim ve İdeolojisi*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi, 1980.
- , *Kemalist İdeoloji: Siyasî ve Ekonomik Yönleri*, Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı, 1981.
- , *Atatürkçülük: Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Ders Notları*, İstanbul: Filiz Kitabevi, 1983.
- , *Atatürkçülük İdeolojisi*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1988.
- Güngör, Selâhaddin, *Atatürk'e Kafa Tutanlar*, İstanbul: Hâdise Yayınevi, 1955.
- Halkevleri, Söylevler, 1932-1941*, Ankara: Recep Ulusoglu, 1942.
- Hughes, Preston, *Atatürkçülük ve Türkiye'nin Demokratikleşme Süreci*, çev. Rabia Süer, İstanbul: Milliyet Yayınları, 1994.
- İnan, Afet, *Devletçilik İlkesi ve Türkiye Cumhuriyetinin Birinci Sanayi Planı 1933*, Ankara: TTK Basımevi, 1972.
- İnan, Yusuf Ziya, *Atatürk İlkelerine Bakışlar*, İstanbul: Bayramşık Yayınevi, 1978.
- Jaesche, Gotthard, *Türk İnkılâbı Tarihi Kronolojisi*, çev. Niyazi Recep Aksu, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1939-1941.
- Kafesoğlu, İbrahim ve Mehmet Saray (haz.), *Atatürk İlkeleri ve Dayandığı Tarihi Temeller*, İstanbul: Kazancı Matbaacılık, 1983.
- Kandemir, [Feridun], *Siyasi Dargınlıklar: Atatürk-İnönü, İnönü-Mareşal Dargınlığı*, İstanbul: Ekicigil Tarih Yayınları, 1955.
- , *Atatürk'ün Kurduğu Türkiye Komünist Partisi ve Sonrası*, İstanbul: Ağbaba, 1965.
- Kansu, Ceyhan Atuf, *Atatürkçü Olmak*, İstanbul: Varlık Yayınevi, 1966.
- , *Cumhuriyet Ağacı*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 1973.
- Kaplan, Kadri (der.), *Atatürk ve Cumhuriyet: Atatürkçü Düşünce Üzerine Denemeler*, Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1973.
- Kara Kuvvetleri Komutanlığı, *Atatürkçü Düşünce ve Yaklaşım Tarzı*, Ankara: Kara Kuvvetleri Komutanlığı, 1982.
- Kaynar, Reşat ve Necdet Sakaoğlu, *Atatürk Düşüncesi: Sorular ve Konferanslar*, İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı, 1999.
- Kazancigil, Ali ve Ergun Özbudun (der.), *Atatürk, Founder of a Modern State*, London: C. Hurst, 1981.
- Kazmaz, Süleyman, *Atatürk'ün İstedığı Medeniyetin Işıkları*, Ankara: AYK Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı, 1997.
- Kılıç Ali, *Atatürk'ün Hususiyetleri*, İstanbul: Sel Yayınları, 1955.

- Kışlalı, Ahmet Taner, *Atatürk'e Saldırmanın Dayanılmaz Hafifliği*, Ankara: İmge Kitabevi, 1994.
- Kili, Suna, *Kemalizm*, İstanbul: School of Business Administration and Economics, Robert College, 1969.
- , *Atatürk Devrimi: Bir Çağdaşlaşma Modeli*, Ankara: Türkiye İş Bankası, 1981.
- , (haz.), *Dünya ve Türkiye Açısından Atatürk*, İstanbul: Yapı Kredi, 1996.
- , *The Atatürk Revolution: A Paradigm of Modernization*, İstanbul: Türkiye İş Bankası, 2003.
- Kirby, Fay, *Türkiye'de Köy Enstitüleri*, Ankara: İmece Yayınları, 1962.
- Kodaman, Bayram, *Cumhuriyetin Tarihî-Fikrî Temelleri ve Atatürk*, Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi, 1999.
- Koloğlu, Orhan, *Bir Çağdaşlaşma Örneği Olarak: Cumhuriyet'in İlk Onbeş Yılı (1923-1938)*, İstanbul: Boyut Yayın Grubu, 1999.
- Kongar, Emre, *Atatürk Üzerine*, İstanbul: Hil Yayınları, 1983.
- , *Devrim Tarihi ve Toplum Bilim Açısından Atatürk*, İstanbul: Remzi Kitabevi, 1983.
- Kumkale, Tahir Tamer, *Neden Atatürkçülük? Nasıl Atatürkçülük?: Bir Sistem Arayışı*, İstanbul: Harp Akademileri Komutanlığı, 1996.
- Kuran, Ercüment, *Atatürkçülük Üzerine Denemeler*, Ankara: Kültür Bakanlığı, 1981.
- Kurtuluş, Baki, *Tarihsel Olaylarla "Nutuk", Söylev*, Ankara: Kurtuluş Yayınları, 1987.
- Landau, Jacob M., *Atatürk and the Modernization of Turkey*, Boulder, Colo.: Westview Press; Leiden, the Netherlands: E.J. Brill, 1984.
- Majda, Tadeusz (der.), *Symposium Organised on the Occasion of the 75. Anniversary of the Foundation of the Republic of Turkey (28.10.1923-28.10.1998)*, Warsaw: Dialog, 1999.
- Mango, Andrew, *Atatürk*, London: John Murray, 1999.
- Menemenli, Ethem, *İnkılâbımız: İdeoloji ve Realite Karşısında*, İstanbul: Türkiye Matbaası, 1934.
- Mustafa Kemal Derneği, *Atatürkçülük-Kemalizm: Atatürkçünün Elkitabı*, İstanbul: Mustafa Kemal Derneği, 1982.
- Nayır, Yaşar Nabi (haz.), *Atatürkçülük Nedir?*, İstanbul: Varlık Yayınevi, 1963.
- , *Atatürk Yolu*, İstanbul: Varlık Yayınevi, 1966.
- Nirun, Nihat ve Mehmet Akif Tural, *Sosyoloji Açısından Atatürk*, Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları, 1997.
- Ozankaya, Özer, *Cumhuriyet Çınarı*, Ankara: T. C. Kültür Bakanlığı Yayınları, 1995.
- Önder, Mehmet, *Atatürk'ün Almanya Gezisi: 15 Aralık 1917-4 Ocak 1918*, Ankara: Kültür Bakanlığı, 1981.
- Özalp, Kâzım; Teoman, Özalp, *Atatürk'ten Anılar*, Türkiye İş Bankası Yayınları, 1995.
- Özden, Yekta Güngör, *Atatürk Sizsiniz!*, Ankara: Bilgi Yayınevi, 1995.
- Özkan, Derya (haz.), *Cumhuriyet'in Renkleri, Biçimleri*, İstanbul: Türkiye Tarih Vakfı, 1999.
- Perinçek, Doğu, *Kemalist Devrim*, İstanbul: Aydınlık Yayınları, 1977.
- , *Kemalist Cumhuriyet*, İstanbul: Kaynak Yayınları, 1994

- , *Altı Ok*, İstanbul: Kaynak Yayınları, 2000.
- , *Teorik Çerçeve*, İstanbul: Kaynak Yayınları, 2000.
- Pope, Nicole, *Turkey Unveiled: Atatürk and After*, London: John Murray, 1997.
- Rona, Zeynep (der.), *Türkiye Cumhuriyeti'nin 75 Yılına Toplu Bakış Uluslararası Kongresi, 1998*, İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları, 1999.
- Safa, Peyami, *Türk İnkılabına Bakışlar*, İstanbul: Ötüken, 1995.
- , *Reflections on the Turkish Revolution*, çev., Yuluğ Tekin Kurat, Ankara: Atatürk Supreme Council For Culture, Language and History Atatürk Research Center, 1999.
- Sarc, Ömer Celal vd., *Çağdaş Düşüncenin Işığında Atatürk*, İstanbul: Nejat F. Eczacıbaşı Vakfı, 1983.
- Selçuk, İlhan, *Atatürkçülüğün Alfabesi*, İstanbul: Çağdaş Yayınları, 1982.
- Smith, Elaine Diana, *Turkey: Origins of the Kemalist Movement and the Government of the Grand National Assembly, 1919-1923*, Washington: Judd & Detweiler, 1959.
- Soyak, Hasan Ruza, *Atatürk'ten Hatıralar*, İstanbul: Yapı ve Kredi Bankası A. Ş., 1973.
- Steinhaus, Kurt, *Atatürk Devrimi Sosyolojisi: Sosyo-Ekonomik Yönden Az Gelişmiş Ülkelerde Burjuva Toplumunun Gelişmesi Sorunu Üzerine Bir Araştırma*, çev. M. Akkaş, İstanbul: Sander Yayınları, 1973.
- Şimşir, Bilâl N. (haz.), *Dış Basında Atatürk ve Türk Devrimi*, Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1981.
- , (haz.), *İngiliz Belgelerinde Atatürk, 1919-1938*, Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1984.
- , *Atatürk'ün Hastalığı*, Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1989.
- , *Atatürk ve Yabancı Devlet Başkanları*, Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1993.
- Taneri, Aydın, *Atatürk İlkelerini Yorum Metodu*, Ankara: Ankara Üniversitesi, 1982.
- Tanju, Sadun, *Atatürk'ün Yanındakiler Karşısındakiler*, İstanbul: Hür Yayınları, 1981.
- Tanyol, Cahit, *Atatürk ve Halkçılık*, Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1984.
- Taray, Cemal Hüsnü, *Atatürk İlkeleri Işığında Türkiye'de Demokrasi ve Sol: Sorunlarımız ve İsrâflarımız*, İstanbul: Yörük Matbaası, 1971.
- Taşkent, Kazım, *Atatürk Aydınlığında Yaşamak*, İstanbul: Binbirdirek, 1981.
- Tekinalp, Munis, *Kemalizm*, İstanbul: Cumhuriyet Gazete ve Matbaası, 1936.
- Tiftikçi, Ender, Mehmet Tiftikçi (der.), *Atatürk ve Hukuk*, Ankara: Yargıtay Yayınları, 1999.
- Timur, Taner, *Türk Devrimi: Tarihi Anlamı ve Felsefi Temeli*, Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları, 1968.
- Toruntay, Necip, *Atatürk: Çağdaş Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Kurucusu Lider*, İstanbul: Doğan Kitapçılık A.Ş., 2001.
- Tör, Vedat Nedim, *Kemalizmin Dramı: Yorumlar, Denemeler, Çizgiler*, İstanbul: Çağdaş Yayınları, 1980.
- Tunaya, Tarık Zafer, *Devrim Hareketleri İçinde Atatürk ve Atatürkçülük*, İstanbul: Baha Matbaası, 1964.
- Turan, Seyfettin, *Atatürk'te Konular Ansiklopedisi*, İstanbul: Yapı Kredi, 1995.

- Turan, Şerafettin, *Atatürk ve Ulusal Dil*, Ankara: Türk Dil Kurumu, 1981.
- Türk Tarih Kurumu, *Kemalist Devrim Üzerine Denemeler: Teori-Uygulama*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1971.
- Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti, *Tarih: Kemalist Eğitimin Tarih Dersleri (1931-1941)*, İstanbul: Kaynak Yayınları, 2000-2001.
- Türkdogan, Orhan, *Kemalist Modelde Fert ve Devlet İlişkileri*, Erzurum: Atatürk Üniversitesi, 1977.
- Türker-Küyel, Mübahat, *Atatürk'ün Saadet Anlayışı Hakkında Bir Deneme*, Ankara: AYK Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı, 1997.
- Uluslararası Atatürk Sempozyumu 17-22 Mayıs 1981*, Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yay., 1984.
- Walker, Barbara K., Filiz Erol ve Mine Erol, *Özgürlük İçin: M. Kemal Atatürk'ün İlk Yılları*, çev. Mine Erol, İstanbul: Redhouse Yayınevi, 1981.
- Yalçın, Bekir Sıtkı ve İsmet Gönülal, *Atatürk İnkılâbı: Kanunlar, Kararlar, Tamimler, Bildiriler, Belgeler: Gerekçe ve Tutanaklarıyla*, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 1984.
- Yazıcı, Serap, *Aydınlanma Felsefesi ve 1923 Devrimi*, İstanbul: Demet Yayıncılık, 1994.
- Yeşilyurt, Süleyman, *Zübeyde Hanımın İkinci Evliliği ve Kemalizm*, Ankara: Merhaba Yayıncılık, 1996.

III. İnönü

- Akbıykoğlu, Ali Rıza, *Demokrasi ve İsmet Paşa*, Ankara: Filiz Matbaası, 1986.
- Başar, Ahmet Hamdi, *Aziz Milli Şef İnönü'ye Açık Dilekçe*, İstanbul: 1946.
- Besen, Haluk, *İsmet Paşa ve Devlet*, İstanbul: İnkılap Kitapevi, 1995.
- Cihan, Ali Rıza ve Abdullah Tekin, *Çağdaş Devlet Adamı İsmet İnönü*, İstanbul: Tekin Yayınevi, 1989.
- Dilipak, Abdurrahman, *İnönü Dönemi*, İstanbul: Beyan Yayınları, 1989.
- Erden, Ali Fuad, *İsmet İnönü*, haz., Olcay Önertoy, Nurullah Çetin, Ankara: Bilgi Yayınevi, 1999.
- Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı, *İsmet İnönü*, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 1987.
- İnönü, İsmet, *Milli Şef'in Söylev, Demeç ve Mesajları*, der., Kadri Kemal Kop, İstanbul: Cumhuriyet Matbaası, 1945.
- , *Turkey, Ten Eventful Years 1938-1947*, New York: Turkish Information Office, 1947.
- , *1958'de İnönü: Nutuklar, Mesajlar, Makaleler*, Ankara: C.H.P. Araştırma Bürosu, 1959.
- , *Hatıralar*, Ankara: Bilgi Yayınevi, 1987.
- , *Defterler, 1919-1973*, haz., Ahmet Demirel, İstanbul: YKY, 2001.
- Koçak, Cemil, *Türkiye'de Milli Şef Dönemi*, İstanbul: İletişim Yayınları, 1996.
- Loğoğlu, Osman Faruk, *İsmet İnönü and the Making of Modern Turkey*, Ankara: İnönü Vakfı, 1997.

- Otmanbölük, Günvar, *İsmet Paşa Dosyası*, İstanbul: Yayılcık Matbaası, 1969.
- Uğur, Necdet, *İsmet İnönü*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 1995.
- Yiğit, Ali Ata, *İnönü Dönemi Eğitim ve Kültür Politikası (1938-1950)*, İstanbul: Boğaziçi Yayınları, 1992.

IV. Siyasal ve Toplumsal Değişim

- Abramowitz, Morton (der.), *Türkiye'nin Dönüşümü ve Amerikan Politikası*, çev. Faruk Çakır, Nasuh Uslu, Ankara: Liberte Yayınları, 2001.
- Ahmad, Feroz, *İttihatçılıktan Kemalizme*, çev. Fatmagül Berktaş, İstanbul: Kaynak Yayınları, 1986.
- , *The Making of Modern Turkey*, London; New York: Routledge, 1993.
- Ahmet Rasim, *İstibdattan Hakimiyet-i Milliyeye*, İstanbul: Vatan Matbaası, 1342 (1923).
- Akşin, Sina (der.), *Türkiye Tarihi: Çağdaş Türkiye, 1908-1980*, İstanbul: Cem Yayınevi, 1995.
- Akşit, Bahattin, *Köy, Kasaba ve Kentlerde Toplumsal Değişme: Toplum, Siyaset...*, Ankara: Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar, 1985.
- Albayrak, Sadık, *Cumhuriyet'e Doğru*, İstanbul: Araştırma Yayınları, 1989.
- Alpay, Şahin, *2020 Yılında Türkiye*, İstanbul: AFA Yayıncılık, 1991.
- Arslan, *Modern Türkiye*, çev. Fatma Arıkan, İstanbul: TÜTAV, 2002.
- Avcioğlu, Doğan, *Türkiye'nin Düzeni: Dün, Bugün, Yarın*, Ankara: Bilgi Yayınevi, 1968.
- Bahrampour, Firouz, *The Political and Social Transformation of Modern Turkey, 1923-1963*, Washington: The American University, 1964.
- Balim, Çiğdem vd. (der.), *Turkey: Political, Social and Economic Challenges in the 1990's*, Leiden: Brill, 1995.
- Beeley, Brian (der.), *Turkish Transformation: New Century, New Challenges*, Huntingdon: Eothen, 2002.
- Behar, Cem vd. (haz.), *Turkey's Window of Opportunity: Demographic Transition Process and Its Consequences*, İstanbul: Turkish Industrialists' and Businessmen's Association, 1999.
- Berkes, Niyazi, *200 Yıldır Neden Bocalıyoruz?*, İstanbul: İstanbul Matbaası, 1965.
- , *Türkiye'de Çağdaşlaşma*, İstanbul: Doğu-Batı Yayınlar, (ts.).
- Bischoff, Norbert von, *La Turquie dans le Monde: l'Empire Ottoman. La République Turque*, Paris: Payot, 1936.
- Boratav, Korkut, *Yeni dünya düzeni nereye*, Ankara: İmge Kitabevi, 2000.
- Bozdoğan, Sibel, Reşat Kasaba (der.), *Türkiye'de modernleşme ve ulusal kimlik*, çev. Nurettin Elhüseyni, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1998.
- Cem, İsmail, *Türkiye'de Geri Kalmışlığın Tarihi*, İstanbul: Cem Yayınevi, 1989.
- , *Siyaset Yazıları: "Geçiş Dönemi Türkiyesi", (1981-1984 Yılları)*, İstanbul: Cem Yayınevi, 1993.
- Cihan, Ali Faik, *Dostlar ve Düşmanlar: 1945-1989 Cumhuriyetin Kısa Tarihi*, İstanbul: Amaç, 1989.

- Cohn, Edwin J., *Turkish Economic, Social, and Political Change: The Development of a more Prosperous and Open Society*, New York: Praeger Publishers, 1970.
- Cornell, Erik, *Turkey in the 21st Century: Opportunities, Challenges, Threats*, Richmond, Surrey: Curzon, 2001.
- Cumhuriyet Almanağı*, İstanbul: Cumhuriyet Matbaası, 1935.
- Demirtepe, Ülkü, *Frak'tan T-shirt'e*, İstanbul: Yılmaz Yayınları, 1992.
- Dilipak, Abdurrahman, *Cumhuriyete Giden Yol: 1919'dan 1923'e*, İstanbul: Beyan Yayınları, 1989.
- Doğan, D. Mehmet, *Batılılaşma İhaneti*, İstanbul: Timaş Yayınları, 1993.
- Dönmezer, Sulhi vd., *75. Yıldönümü'nde Türkiye Cumhuriyeti: Geçmiş ve Gelecek, Sunumlar*, Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi, 1999.
- Eralp, Atilla, Muharrem Tünay ve Birol Yeşilada (der.), *Political and Socioeconomic Transformation of Turkey*, Westport: Praeger Publishers, 1993.
- Erverdi, Ezel, D. Özer ve A. Debbagoğlu, *Türk Milliyetçiliği ve Batılılaşma*, İstanbul: Dergâh Yayınları, 1979.
- Evin, Ahmet, *Modern Turkey: Continuity and Change*, Opladen: Leske Verlag, 1984.
- Finefrock, Michael Martin, *From Sultanate to Republic: Mustafa Kamal Atatürk and the Structure of Turkish Politics, 1922-1924*, 1976.
- Fuller, Graham E., *Eastern Europe to Western China: Growing Role of Turkey in the World and Its Implications for Western Interests*, Santa Monica: Rand, 1993.
- Gergen, Mehmet Emin (der.), *Tanzimat'tan Avrupa Topluluğu'na Türkiye*, İstanbul: İnkılap Kitapevi, 1989.
- Giritli, İsmet, *Fifty Years of Turkish Political Development, 1919-1969*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1969.
- Gökman, Muzaffer, *50 Yılın Tutanağı 1923-1973*, İstanbul: Hürriyet Yayınları, 1973.
- Hale, William, *Aspects of Modern Turkey*, London: Bowker Publishing Company Limited, 1976.
- Harris, George S. (Sellers), *Turkey: Coping with Crisis*, Boulder, Colo.: Westview Press, 1985.
- Heper, Metin, Ayşe Öncü, ve Heinz Kramer (der.), *Turkey and the West: Changing Political and Cultural Identities*, London; New York: I.B. Tauris; New York: St Martin's Press, 1993.
- İlgürel, Mücteba, *Milli Mücadele'de Balıkesir Kongreleri*, Ankara: AKDİTYK Atatürk Araştırma Merkezi, 1999.
- İnsel, Ahmet, *Düzen ve Kalkınma Kıskaçında Türkiye: Kalkınma Sürecinde Devletin Rolü*, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 1996.
- Jackh, Ernest, *Yükselen Hilal: Bir Milletten Yeniden Doğuşu, Türkiye'nin Dünü, Bugünü, Yarını*, çev. Perihan Kuturman, İstanbul: Temel Yayınları, 1999.
- Kahraman, Hasan Bülent, *Postmodernite ile Modernite Arasında Türkiye: (1980 Sonrası Zihinsel, Toplumsal, Siyasal Dönüşüm)*, İstanbul: Everest Yayınları, 2002.
- Kalaycıoğlu, Ersin, *Türkiye'de Politik Değişim ve Modernleşme*, İstanbul: Alfa, 2000.

- Karpat, Kemal H. (der.), *Political and Social Thought in the Contemporary Middle East*, London: Pall Mall, 1968.
- , *Social Change and Politics in Turkey: A Structural-Historical Analysis*, Leiden: Brill, 1973.
- Kedourie, Sylvia (der.), *Turkey Before and After Atatürk: Internal And External Affairs*, London, Portland: Frank Cass, 1999.
- Keleş, Ruşen ve Artun Ünsal, *Kent ve Siyasal Şiddet*, Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Basın ve Yayın Yüksek Okulu, 1982.
- Kelsey, Tim, *Dervish: The Invention of Modern Turkey*, London: Penguin Books, 1996.
- Kepenek, Yakup, *Değişimin Doğrultusu*, İstanbul: Remzi Kitabevi, 1995.
- Keyman, E. Fuat ve Ali Yaşar Sarıbay (der.), *Global/Yerel Ekseninde Türkiye*, İstanbul: Alfa, 2000.
- Kırmacı, A. N., *Türkiye'nin Geleceği*, İstanbul: İstanbul Matbaası, 1965.
- Kışlalı, Ahmet Taner, *Forces Politiques dans la Turquie Moderne*, Ankara: Sevinç Matbaası, 1969.
- Kili, Suna, *Turkey: A Case Study of Political Development*, İstanbul: School of Business Administration and Economics, Robert College, 1968.
- Kinzer, Stephen, *Hilal ve Yıldız: İki Dünya Arasında Türkiye*, çev. Funda Keskin, İstanbul: İletişim, 2002.
- Kongar, Emre, *Toplumsal Değişme Kuramları ve Türkiye Gerçeği*, İstanbul, 1981.
- , *İmparatorluktan Günümüze Türkiye'nin Toplumsal Yapısı*, İstanbul: Remzi Kitabevi, 1985.
- , *21. Yüzyılda Türkiye: 2000'li Yıllarda Türkiye'nin Toplumsal Yapısı*, İstanbul: Remzi Kitabevi, 2000.
- Kökden, Uğur, *Türkiye'de Batı Bunalımı*, Ankara: Şafak Matbaası, 1978.
- Kuran, Ahmed Bedevi, *Osmanlı İmparatorluğunda İnkılâp Hareketleri ve Milli Mücadele*, İstanbul: Baha Matbaası, 1956.
- Kuran, Ercüment, *Türkiye'nin Batılılaşması ve Milli Meseleler*, der., Mümtaz'er Türköne, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı, 1994.
- Küçük, Yalçın, *Türkiye Üzerine Tezler, 1908-1978*, İstanbul: Tekin Yayınevi, 1980.
- Leman Şenalp (haz.), *Cumhuriyetimizin 50 Yılı Bibliyografyası ve Elli'nci Yılla İlgili Çalışmalar*, İstanbul: İstanbul Matbaası, 1975.
- Lewis, Bernard, *The Emergence of Modern Turkey*, London, Oxford: Oxford University Press, 1968.
- Maarif Vekâleti, *Osmanlı İmparatorluğundan Türkiye Cumhuriyetine: Nasıldı? Nasıl Oldu?*, İstanbul: Devlet Matbaası, 1933.
- Mango, Andrew, *Turkey*, New York: Walker, 1968.
- , *Turkey: The Challenge of a New Role*, Westport, Conn.: Praeger, 1994.
- , *Türkiye'nin İmajı ve Tanıtım Sorunu*, Ankara: T.C. Başbakanlık, 2001.
- , vd., *Türkiye'nin Yeni Rolü*, Ankara: Ümit Yayıncılık, 1995.
- Manisalı, Erol, *Yirmibirinci Yüzyılda Küresel Kısaç: Küreselleşme, Ulus-devlet ve Türkiye*, İstanbul: Otopsi, 2001.

- Mastny, Vojtech ve R. Craig Nation (der.), *Turkey between East and West: New Challenges for a Rising Regional Power*, Colorado: Westview Press (ts).
- Mears, Eliot Grinnell, *Modern Turkey: A Politico-Economic Interpretation, 1908-1923 Inclusive*, New York: The Macmillan Company, 1924.
- Meriç, Cemil, *Bir Facianın Hikâyesi*, Ankara: Umran, 1981.
- Milani, Kemal, "A Comparative Study of Turkey and Iran: A Socio-Political Approach", Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1994.
- Nadi, Nadir, *Perde Aralığından*, İstanbul: Cumhuriyet Yayınları, 1964.
- Peker, Mümtaz, *Göç, Kentleşme Sorunları ve Yerel Siyaset: Yeni Eğilimler, Yeni Yaklaşımlar*, İzmir: Saray Kitabevi, 1997.
- Price, Clair, *The Rebirth of Turkey*, New York: T. Seltzer, 1923.
- Price, M. Philips (Morgan Philips), *A History of Turkey: From Empire and Republic*, London: George Allen & Unwin Ltd., 1956.
- Ronart, Stephan, *Turkey To-day*, London: R. Hale, Ltd., 1938
- Rustow, Dankwart A., *Unutulan Müttefik: Türkiye*, çev. Hakan Türkkuşu, İstanbul: Milliyet Yayınları, 1989.
- Sayar, Ahmed Güner, *Osmanlı'dan 21. Yüzyıla: Ekonomik, Kültürel ve Devlet Felsefesine ait Değişmeler*, İstanbul: Ötüken, 2001.
- Schick, Irvin, Cemil Ertuğrul, Ahmet Tonak (der.), *Geçiş Sürecinde Türkiye*, İstanbul: Belge Yayınları, 1990, 1987.
- Shankland, David (der.), *The Turkish Republic at Seventy-Five Years: Progress-Development-Change*, Cambridge: The Eothen Press, 1999.
- Shayegan, Daryush, *Yaralı Bilinç: Geleneksel Toplumlarda Kültürel Şizofreni*, çev. Haldun Bayrı, İstanbul: Metis Yayınları, 1991.
- Somersan, Semra, *Olağan Ülkeden Olağanüstü Ülkeye Türkiye'de Çevre ve Siyaset*, İstanbul: Metis yayınları, 1993.
- Szyliowicz, Joseph S., *Political Change in Rural Turkey: Erdemli*, The Hague: Mouton, 1966.
- Talay, Süleyman (haz.), *Dünya-Türkiye: Küreselleşme*, İstanbul: Küyerel Yayınevi, 1997.
- Tezel, Yahya S., *Cumhuriyet Döneminin İktisadi Tarihi (1923-1950)*, Ankara: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1994.
- Times, *The New Turkey, August 9, 1938*, London: Times Publishing Co., 1938.
- Tunaya, Tarık Zafer, *Türkiye'nin Siyasal Hayatında Batılılaşma Hareketleri*, İstanbul: Arba Yayınları, 1996.
- , *Türkiye'de Siyasal Gelişmeler (1876-1938)*, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları; 2001.
- Uykucu, Kürşat Ekrem, *1919'dan 1973'e kadar Cumhuriyet Tarihi Ansiklopedisi*, İstanbul: Kervan Yayınları, 1973.
- Ülsever, Cüneyt, *21. Yüzyılda Küreselleşen Dünya ve Türkiye Perspektifi*, İstanbul: Timaş, 2000.
- Ünsal, Artun (der.), *75 Yılda Tebaa'dan Yurttaş Doğru*, İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı, 1999.

- Ünsal, Hüsamettin ve Hıfzı Topuz, *Cumhuriyet'in Beş Dönemeci*, İzmir: Sergi Yayinevi, 1984.
- Waldner, David, *State Building and Late Development*, Ithaca, N.Y.: Cornell University Press, 1999.
- Ward, Robert E. ve Dankwart A. Rustow, *Conference on Political Modernization in Japan and Turkey*, Princeton, N.J.: Princeton University Press, 1964.
- Weiker, Walter F., *The Modernization of Turkey: To the Present Day*, New York: Holmes and Meier, 1981.
- Yerasimos, Stefanos, *Az gelişmişlik Sürecinde Türkiye*, İstanbul: Belge Yayınları, 1992.

V. Siyasal Sistem, Kültür, İdeoloji, Devlet ve Toplum

- Ağaoğlu, Ahmet, *Devlet ve Fert*, İstanbul: Sanayiinefise Matbaası, 1933.
- Akar, Rıdvan, *Varlık Vergisi Kanunu: Tek Parti Rejiminde Azınlık Karşısı Politika Örneği*, İstanbul: Belge Yayınları, 1992.
- Akdere, İlhan ve Zeynep Karadeniz, *Türkiye Solu'nun Eleştirel Tarihi, 1908-1980*, İstanbul: Evrensel Basım Yayın, 1996.
- Aktan, Coşkun Can, *Politik Yozlaşma ve Kleptokrasi: 1980-1990 Türkiye Deneyimi*, İstanbul: Afa Yayınları, 1992.
- , *Temiz Toplum ve Temiz Siyaset*, İzmir: T Yayınları, 1994.
- Alagil, Necati Oktay, *Devrimlerin Felsefesi ve Türkiye'deki Devrimci Hareketler*, Ankara: Doğan Yayınevi, 1971.
- Alatlı, Ertuğrul vd., *Devlet*, İstanbul: Yazko, 1984.
- Alexander, Catherine, *Personal States: Making Connections between People and Bureaucracy in Turkey*, New York: Oxford University Press, 2002.
- Atay, Falih Rıfki, *Faşist Roma, Kemalist Tiran, ve Kaybolmuş Makedonya*, Hakimiyeti Milliye Matbaası, 1935.
- Ateş, Toktamış, *Hosgörü ve Uzlaşma*, Ankara: Ümit Yayıncılık, 1995.
- Avcıoğlu, Doğan, *Devrim ve Demokrasi Üzerine*, İstanbul: Tekin Yayınevi, 1980.
- Aydın, Suavi, *Modernleşme ve Milliyetçilik*, Ankara: Gündoğan Yayınları, 1993.
- Aydoğan, Metin, *Yeni Dünya Düzeni Kemalizm ve Türkiye: 20. Yüzyılın Sorgulanması 1-2*, Otopsi, 1999.
- Ayvazoğlu, Beşir, *Türk'ün Kültür Coğrafyasında Bir Gezinti*, İstanbul: Ötüken, 1991.
- Babüroğlu, Selahattin, *Bunalım ve Devlet*, İstanbul, 1984.
- Bağce, Hüseyin Emre, "Official State Ideology of the Turkish Republic as Formulated in the Speeches and Writings of the Chief Political Leaders (1927-1938)", Doktora Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 2001.
- Bakrezer, Güven, "Turkish Liberalism and the Social Question (1908-1945)", Doktora Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 2001.
- Balkan, Neşecan ve Sungur Savran (der.), *The Politics of Permanent Crisis: Class, Ideology and State in Turkey*, New York: Nova Science Publishers, 2002.
- Başgil, Ali Fuat, *Türkiye Esas Teşkilatı ve Siyasî Rejimi*, İstanbul, 1939.
- , *Türkiye Siyasî Rejimi ve Anayasa Prensipleri: Mukayeseli Türk Esas Teşkilât Hukuku Dersleri*, İstanbul: Baha Matbaası, 1957.

- Baykal, Deniz, İsmail Cem, *Yeni Sol*, İstanbul: Cem Yayınları, 1992.
- Belge, Murat, *Türkiye Dünyanın Neresinde?*, İstanbul: Birikim Yayınları, 1993.
- , (der.), *Modern Türkiye’de Siyasi Düşünce*, İstanbul: İletişim Yayınları, 2001.
- Berberoğlu, Berch, *Turkey in Crisis: From State Capitalism to Neo-colonialism*, London, 1982.
- Berksoy, Biriz, “Party Conferences 1935-1945: Academia’s Contribution to Ideological Mobilization in Turkey”, Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 2000.
- Berzeg, Kazım, *Liberalizm ve Demokrasi Kapıkulu Geleneği*, Ankara: Siyasal Kitabevi, 1993.
- , *Liberalizm ve Türkiye*, Ankara: Liberal Düşünce Topluluğu, 1996.
- Besken, Sara, “State Syndrome through Cartoons”, Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1989.
- Bıçakçı, Cenân vd., *Türkiye’de Siyasal Gelişmeler ve Sosyalistler*, İstanbul: Alan Yayıncılık, 1995.
- Bischoff, Norbert von, *Ankara: Türkiye’deki Yeni Oluşun Bir İzahı*, çev. Burhan Belge, Ankara: Ulus Basımevi, 1936
- Bonne, Alfred, *State and Economics in the Middle East*, London: Routledge and Kegan Paul, 1955.
- Bora, Tanıl, *Modern Türkiye’de Siyasi Düşünce*, İstanbul: İletişim Yayınları, 2001.
- Boratav, Korkut, *Türkiye’de Devletçilik*, Ankara: SBF Yayınları, 1962.
- , *İktisat ve Siyaset Üzerine Aykırı Yazılar*, İstanbul: BDS Yayınları, 1989.
- , *1980’li Yıllarda Türkiye’de Sosyal Sınıflar ve Bölüşüm*, İstanbul: Gerçek, 1991.
- Bostancı, Naci, *Kadrocular ve Sosyo Ekonomik Görüşleri*, Ankara: Kültür Bakanlığı, 1990.
- , *Cumhuriyetin Başlangıç Yıllarında Ekonomi ve Siyaset*, İstanbul: Ötügen Neşriyat, 1996.
- Bozkurt, Celal, *Kemalizm, Marksizm ve Ecevit*, İstanbul: Boğaziçi Yayınları, 1976.
- Bölügiray, Nevzat, *İşte Sivil Cumhuriyet?!*, İstanbul: Tekin Yayınevi, 1993.
- Buğra, Ayşe, *State and Business in Modern Turkey*, Albany: State University of New York, 1994.
- Coşar, Nevin (der.), *Türkiye’de Devletçilik*, İstanbul: Bağlam Yayınları, 1995.
- Çavdar, Tevfik, *Türkiye’de Liberalizm (1860-1990)*, Ankara: İmge Kitabevi, 1992.
- Çevik, Hasan Hüseyin ve Turkut Göksu (der.), *Türkiye’de Devlet, Toplum ve Polis*, Ankara: Seçkin, 2002.
- Çiğdem, Ahmet, *Taşra Epiği: “Türk” İdeolojileri ve İslamcılık*, İstanbul: Birikim Yayınları, 2001.
- Çoşturoğlu, Mustafa, *Sosyal Şizofreni ve Atatürkçülük Üzerindeki Baskılar*, Ankara: Toplum Yayınları, 1974.
- Çulcu, Murat, *Marjinal Tarih Tezleri*, İstanbul: Erciyaş Yayınları, 1995.
- Çulhaoğlu, Metin, *İdeolojiler Alanı ve Türkiye Örneği*, Ankara: Öteki, 1998.
- , *Solda “Sivil Toplum” Söylemi: Gerçekler ve Yanılsamalar*, Ankara: Türkiye ve Orta Doğu Forumu Vakfı, 2000.

- Dağı, İhsan D., *Kimlik Söylem ve Siyaset: Doğu-Batı Ayrımında Refah Partisi Geleneği*, Ankara: İmge Kitabevi, 1998.
- Dalak, M. Uğur, "Kadro and Kemalism: A Search for an Ideology in the Early 1930s", Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1993.
- Davutoğlu, Ahmet vd., *İdris Küçükömer Anısına Türkiye'de Sivil Toplum Arayışları*, İstanbul: Dünya Yerel Yönetim ve Demokrasi Akademisi, 2000.
- Demirer, Temel, *Sokak'takine Notlar: Türkiye'de Devlet, Toplum, Medya, Siyaset*, Ankara: Öteki, 1997.
- Directorate General of Press and Information, *Political Structure of Turkey*, Ankara: Directorate General of Press and Information, 1983.
- Dodd, C. H. (Clement Henry), *Politics and Government in Turkey*, Berkeley: University of California Press, 1969
- Engin, Arın, *Türklük Düşmanları: Sosyalist ve Osmanlı Geçinenlere Karşı Atatürkçülük Manifestosu*, İstanbul, 1968.
- Ersanlı, Büşra, "The Turkish History Thesis: A Cultural Dimension of the Kemalist Revolution", Doktora Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1989.
- Ertan, Temuçin Faik, *Kadrocular ve Kadro Hareketi (Görüşler, Yorumlar, Değerlendirmeler)*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1994.
- Evlıyaoğlu, Gökhan, *Milliyetçiliğimizin Ön Hedefleri*, İstanbul: Toprak Yayınları, 1962.
- Finkel, Andrew ve Nükhet Sirman (der.), *Turkish State, Turkish Society*, London, New York: Routledge, 1990.
- Fransız Anadolu Araştırmaları Enstitüsü, *Türkiye'de Sivil Toplum ve Milliyetçilik*, İstanbul: İletişim Yayınları, 2000.
- Gemalmaz, Mehmet Semih, *Anayasada Olağanüstü Rejim, Demokratikleşmede Sivil Toplum*, İstanbul: Kavram, Yayınları, 1995.
- Georgeon, François, *Türk Milliyetçiliğinin Kökenleri: Yusuf Akçura (1876-1935)*, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1996.
- Gerger, Haluk, *O Yıllar*, Ankara: Dost Kitapevi, 1987.
- Gevgilili, Ali, *Türkiye'de Kapitalizmin Gelişmesi ve Sosyal Sınıflar*, İstanbul: Bağlam Yayınları, 1989.
- , *Türkiye'de Yenileşme Düşüncesi, Sivil Toplum, Basın ve Atatürk*, İstanbul: Bağlam Yayıncılık, 1990.
- Göçek, Fatma Müge (der.), *Political Cartoons in the Middle East*, Princeton, NJ: Markus Wiener Publishers, 1998.
- Göktaş, Hıdır ve Ruşen Keleş, *Vatan Millet Pragmatizm: Türk Sağında İdoloji ve Politika: Röportaj*, İstanbul: Metis Yayınları, 1991.
- Hastürk, Ayşe Banu, "The Transformation of the Socialist Left in Turkey: A Case Study on the Pluralism of ÖDP, Liberty and Solidarity Party", Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 2000.
- Hekimoğlu, Cemal, *Türkiye'de Sosyalizmin İktidar Arayışı*, İstanbul: Gelenek-Dünya Yayıncılık, 2000.

- Heper, Metin, *Türk Kamu Bürokrasisinde Gelenekçilik ve Modernleşme: Siyaset Sosyolojisi Açısından Bir İnceleme*, İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, 1977.
- , (der.), *Readings in Turkish Politics*, İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi, (ts).
- , (der.), *Turkey: Past Development and Future Prospects*, Ankara: Maya Matbaacılık Yayıncılık Ltd. Şti., 1983.
- , *The Mode of Legitimizing a Modernizing State: The Case of Turkey*, İstanbul: Boğaziçi University, 1985.
- , *The State Tradition in Turkey*, Beverley, North Humberide: Eothen Press; Atlantic Highlands, N.J.: Distributed in the U.S.A. by Humanities Press, 1985.
- İlgaz, Deniz, “The Village Institutes and the Kemalist Ideology in the Turkish Republic”, Doktora Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1995.
- İşıklı, Alpaslan, *Sosyalizm, Kemalizm ve Din*, Ankara: Tüze, 1997.
- İdris Küçükömer’le Türkiye Üstüne Tartışmalar, İstanbul: Bağlam Yayınları, 1994.
- İlhan, Attilâ, *Dönek Bereketi: Cumhuriyet Söyleşileri (Nisan-Eylül) 1998*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2002.
- İncioğlu, Nihal (koordinatör), *Siyasal Rejim Tartışmaları*, İstanbul: TESEV, 2000.
- İnsel, Ahmet, *Türkiye Toplumunun Bunalımı*, İstanbul: Birikim Yayınları, 1990.
- İstanbul Üniversitesi, *Cumhuriyet’in 75. yıl Armağanı*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi, 1999.
- Kabaklı, Ahmet, *Temellerin Duruşması*, İstanbul: Türk Edebiyatı Vakfı, 1993.
- Kadir, A., *1938 Harp Okulu Olayı ve Nazım Hikmet*, İstanbul: İstanbul Matbaası, 1966.
- Kafesoğlu, İbrahim, *Türk-İslam Sentezi*, İstanbul: Aydınlar Ocağı, 1985.
- Kahraman, Hasan Bülent, *Sağ Türkiye ve Partileri*, Ankara: İmge Kitabevi, 1995.
- Kalaycıoğlu, Ersin ve Ali Yaşar Sarıbay (der.), *Türk Siyasal Hayatı: Değişim ve Süreklilik*, İstanbul: Der Yayınları, 1995.
- Karatepe, Şükrü, *İdeolojik Devlet Krizi*, İstanbul: Birey Yayınları, 2000.
- Kaya, Hayrettin, “Formation of the Standard Image of the Past in Turkey from the Tanzimat Era to the Early Years of the Republic”, Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1994.
- Kayalı, Kurtuluş, *Türk Düşünce Dünyasının Bunalımı: Görüntüdeki Dinamizmin Gölgelediği Tikanıklık*, İstanbul: İletişim Yayınları, 2000.
- , *Türk Düşünce Dünyasında Yol İzleri*, İstanbul: İletişim Yayınları, 2001.
- , *Türk Kültür Dünyasından Portreler*, İstanbul: İletişim Yayınları, 2002.
- Kazemi, F. ve J. Waterbury (der.), *Peasants and Politics in the Modern Middle East*, 1991.
- Kedourie, Sylvia (der.), *Turkey: Identity, Democracy, Politics*, London; Portland, Or.: Frank Cass, 1996.
- Keser, İhsan, *Türkiye’de Siyaset ve Devletçilik*, Ankara: Gündoğan Yayınları, 1993.
- Keyder, Çağlar, *Türkiye’de Devlet ve Sınıflar*, çev., Sabri Tekay, İstanbul: İletişim Yayınları, 1989.
- Köker, Levent, *Modernleşme, Kemalizm ve Demokrasi*, İstanbul: İletişim Yayınları, 1995.

- Kömürçü, Derya, "The Emergence of Center-left Politics in Turkey, 1960-1980", Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 2001.
- Küçük, Yalçın, *Aydın Üzerine Tezler, 1830-1980*, İstanbul: Tekin Yayınevi, 1988.
- Küçükömer, İdris, *Cuntacılık'tan "Sivil Toplum"a: Yön ve Ant Yazıları*, İstanbul: Bağlam Yayınları, 1994.
- , *Düzenin Yabancılaşması-Batılama*, İstanbul: Bağlam Yayınları, 1994.
- , *Sivil Toplum Yazıları*, İstanbul: Bağlam Yayınları, 1994.
- Landau, Jacob M., *Radical Politics in Modern Turkey*, Leiden: E.J. Brill, 1974.
- , *Türkiye'de Sağ ve Sol Akımlar*, çev. Erdinç Baykal, Ankara: Turhan Kitabevi, 1979.
- Mahçupyan, Etyen, *Batıdan Doğu'ya, Düünden Bugüne Zihniyet Yapıları ve Değişim*, İstanbul: Patika, 2000.
- Mardin, Şerif, *Siyasi Fikir Tarihi Çalışmalarında Muhteva Analizi*, Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, 1969.
- , *Türkiye'de Toplum ve Siyaset*, İstanbul: İletişim Yayınları, 1990.
- , *İdeoloji*, İstanbul: İletişim Yayınları, 1993.
- Marmara Brifingi: Devletin Gözüyle Sol ve Sağ Örgütler*, İstanbul: Kaynak Yayınları, 1995.
- Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, *Devlet'in Kavram ve Kapsamı*, Ankara: 1990.
- Mutlu, Servet vd., *Emerging Changes in Turkish Politics and Society*, Tokyo: Institute of Developing Economies, 2000.
- Müftüoğlu, Güneş, *Sosyal Devlet ve Hukuk Devleti*, Ankara: SAYPA, 1996.
- Oran, Baskın, *Atatürk Milliyetçiliği: Resmi İdeoloji Dışı Bir İnceleme*, Ankara: Dost Kitabevi, 1988.
- Ögel, Bahaeddin (haz.), *Türklerde Devlet Anlayışı*, Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1982.
- Ökte, Faik, *Varlık Vergisi Faciası*, İstanbul: Nebioğlu Yayınevi, 1952.
- Öncü, Ayşe, Çağlar Keyder, Saad Eddin Ibrahim (der.), *Developmentalism and Beyond: Society and Politics in Egypt and Turkey*, Cairo, Egypt: American University in Cairo Press, c1994.
- Öngider, Seyfi (der.), *Homopolitikus: Liderler Biyografilerindeki Türkiye*, İstanbul: Aykırı Yayıncılık, 2001.
- Özdemir, Hikmet, *Kalkınmada Bir Strateji Arayışı: Yön Hareketi*, İstanbul: Bilgi Yayınevi, 1986.
- Özdoğan, Günay Göksu, *Turan'dan "Bozkurt"a: Tek Parti Döneminde Türkçülük (1931-1946)*, çev. İsmail Kaplan, İstanbul: İletişim Yayınları, 2001.
- Özel, İsmet, *Waldo, Sen Neden Burada Değilsin?*, İstanbul: Çıdam, 1988.
- Özel, Mustafa (der.), *Tarih Risaleleri*, İstanbul: İz Yayıncılık, 1995.
- Özgen, Mahmut İhsan, *Türkiye'de Şiddet Hareketleri: Kaynakları ve Hedefleri*, Yeni Forum, 1989.
- Parla, Taha, *Demokrasi, Anayasalar, Partiler ve Türkiye'nin Siyasal Rejimi Üzerine Yazılar*, İstanbul: Onur Yayınları, 1986.

- , *Ziya Gökalp, Kemalizm ve Türkiye'de Korporatizm*, İstanbul: İletişim Yay., 1989.
- , *Türkiye'de Siyasal Kültürün Resmi Kaynakları*, cilt. 1, *Atatürk'ün Nutuk'u*, İstanbul: İletişim Yayınları, 1994.
- , *Türkiye'de Siyasal Kültürün Resmi Kaynakları*, cilt 2, *Atatürk'ün Söylev ve Demecleri*, İstanbul: İletişim Yayınları, 1991.
- , *Türkiye'de Siyasal Kültürün Resmi Kaynakları*, cilt 3, *Kemalist Tek-Parti İdeolojisi ve CHP'nin Altı Ok'u*, İstanbul: İletişim Yayınları, 1995.
- , *Türkiye'nin Siyasal Rejimi, 1980-1989*, İstanbul: İletişim Yayınları, 1993.
- Perinçek, Doğu, *Osmanlıdan Bugüne Toplum ve Devlet*, İstanbul: Kaynak Yayınları, 1986.
- Poulthou, Hugh, *Silindir Şapka, Bozkurt ve Hilal: Türk Ulusçuluğu ve Türkiye Cumhuriyeti*, çev. Yavuz Alogan, İstanbul: Sarmal Yayınevi, 1999.
- Sarımay, Yusuf, *Türk Milliyetçiliğinin Tarihi Gelişimi ve Türk Ocakları: 1912-1931*, İstanbul: Ötügen Neşriyat, 1994.
- Savran, Sungur, *Türkiye'de Sınıf Mücadeleleri: 1919-1980*, İstanbul: Kardelen, 1992.
- Saybaşılı, Kemâli, *İktisat, Siyaset, Devlet ve Türkiye*, İstanbul: Bağlam Yayınları, 1992.
- Saylan, Türkan, *Cumhuriyet'in Bireyi Olmak*, İstanbul: Cumhuriyet Kitap Kulübü, 1998.
- Sertel, Sabiha ve Zekeriya Sertel, *Davamız ve Müdafamız: Makaleler, İddianameler, Müdafaaalar, Mahkeme Kararları, Yargıtay Kararları*, İstanbul: F-K Basımevi, 1946.
- Sertel, Yıldız, *Babam Zekeriya Sertel Susmayan Adam*, İstanbul: Cumhuriyet Kitapları, 2002.
- Sertel, Zekeriya, *Hatırladıklarım*, İstanbul: Yaylacık Matbaası, 1968.
- Sever, Metin ve Cem Dizdar, *2. Cumhuriyet Tartışmaları: Yeni Arayışlar, Yeni Yönelimler/Röportajlar*, Ankara: Başak Yayınları, 1993.
- Sezgin, Ömür, *Türk Kurtuluş Savaşı ve Yasal Rejim Sorunu*, Ankara: Birey ve Toplum Yayınları, 1984.
- Sunar, İlkey, *State and Society in the Politics of Turkey's Development*, Ankara: Ankara University Publications, 1974.
- Şaylan, Gencay, *Çağdaş Siyasal Sistemler*, Ankara: İş Bankası Yayınları, 1981.
- Taneri, Aydın, *Türk Devlet Geleneği: Dün ve Bugün*, Ankara: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, 1975.
- Tekeli, İlhan ve Selim ilkin, *Uygulamaya Geçerken Türkiye'de Devletçiliğin Oluşumu*, Ankara: ODTÜ, 1982.
- Tevetoğlu, Fethi, *Türkiye'de Sosyalist ve Komünist Faaliyetler*, Ankara: Ayyıldız Matbaası, 1967.
- Tezel, Yahya Sezai, *Kaplanma Kültürü ve Demokrasi: İktisat, Siyaset ve Tarih Yazıları*, Ankara: Liberte Yayınları, 1999.
- , *Toplam Ahlak*, Ankara: Friedrich Naumann Vakfı Arı Düşünce ve Toplumsal Gelişim Derneği ve National Democratic Institute, 1999.
- Topçu, Nurettin, *Milliyetçiliğimizin Esasları*, haz., Ezel Erverdi ve D. Mehmet Doğan, İstanbul: Dergâh Yayınları, 1978.

- Tosun, Gülgün Erdoğan, *Demokratikleşme perspektifinden devlet-sivil toplum ilişkisi (Türkiye örneği)*, İstanbul: Alfa, 2001.
- Tosun, Tanju, *Türk Parti Sisteminde Merkez Sağ ve Merkez Solda Parçalanma*, İstanbul: Boyut Yayınları, 1999.
- Tunçay, Mete, *Eski Sol Üstüne Yeni Bilgiler*, İstanbul: Belge Yayınları, 1982.
- , (der.), *75 Yılda Düşünceler Tartışmalar*, İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı, 1999.
- Turan, İter, *Siyasal Sistem ve Siyasal Davranış*, İstanbul: Der Yayınları, 1996.
- Türkeş, Alparslan, *1944 Milliyetçilik Olayı*, İstanbul: Arkan Kitabevi, 1968.
- Türkiye'de Sivil Toplum Kuruluşları Sempozyumu*, İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı, 2002.
- Ulaş, Taciser (der.), *Merhaba Sivil Toplum!*, Turkey: Helsinki Citizens Assembly, 1997.
- Vergin, Nur, *Türkiye'ye Tanık Olmak*, İstanbul: Sabah Kitapları, 1998.
- Yeni Türkiye 21. Yüzyıl*, İstanbul: Yeni Türkiye Medya, 1998.

VI. Din ve Siyaset

- Ağaoğulları, Mehmet Ali, *L'İslam dans la vie Politique de la Turquie*, Ankara: A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, 1982.
- Akdoğan, Yalçın, *Siyasal İslam: Refah Partisi'nin Anatomisi*, İstanbul: Şehir Yayınları, 2000.
- Albayrak, Sadık, *Türkiye'de Din Kavgası*, İstanbul: Sebil Mat., 1975.
- , *Devrimin Çakıl Taşları*, İstanbul: Medrese Yayınevi, 1981.
- , *Türkiye'de İslamcılık-Batıcılık Mücadelesi*, İstanbul: Risale Yayınları, 1990.
- , *Çağdaş Devrim Yobazları*, İstanbul: Timaş Yayınları, 1991.
- Arat, Yeşim, *Political Islam in Turkey and Women's Organizations*, İstanbul: TESEV Yayınları, 1999.
- Arsel, İlhan, *Teokratik Devlet Anlayışından Demokratik Devlet Anlayışına*, İstanbul, 1993.
- Atalay, Bülent, *Fener Rum Ortodoks Patrikhanesi'nin Siyasi Faaliyetleri, 1908-1923*, İstanbul: Tarih ve Tabiat Vakfı, 2001.
- Avcı, Nazmi, *Türkiye'de Modernleşme Açısından Din-Kültür-Siyaset (1829-1960)*, İstanbul: Pınar Yayınevi, 2000.
- Beki, M. Akif, *Türkiye'de Nakşiler*, İstanbul: Yeni Yüzyıl Kitaplığı, 1995.
- , *Türkiye'de Nurculuk*, İstanbul: Yeni Yüzyıl, (1995).
- Bora, Tanıl, *Türk Sağının Üç Hali: Milliyetçilik, Muhafazakarlık, İslamcılık*, İstanbul: Birikim Yayınları, 1998.
- , ve Kemal Can, *Devlet, Ocak, Dergâh: 12 Eylül'den 1990'lara Ülkücü Hareket*, İstanbul: İletişim Yayınları, 1991.
- Bostan, Fatma, "Political Perspectives of Sebilürreşad", Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1996.
- Bozgeyik, Burhan, *Bize Nasıl Zulmettiler*, İstanbul: Çile Yayınları, 1993.
- , *İslam Birliği Üzerine Oynanan Oyunlar*, İstanbul: Timaş Yayınları, 1993.

- , *İşte Zulmün Belgeleri*, İstanbul: Erhan Yayınevi, 1999.
- Bölügiray, Nevzat, *Doruktaki İrtica*, İstanbul: Tekin Yayınevi, 1994.
- Bulut, Faik, *Ordu ve Din (Resmi Belgeler Işığında): 1826-1997 Devlet Gözüyle İslamcı Faaliyetler*, Ankara: Doruk Yayınları, 1997.
- , *Kim Bu Fethullah Gülen*, İstanbul: Ozan Yayıncılık, 1998.
- Ceyhun, Demirtaş, *Aydınlarımız ve Laisizm*, İstanbul: Sis Çanı Yayıncılık, 2000.
- Cizre, Ümit, *Muktedirlerin Siyaseti: Merkez Sağ-Ordu-İslamcılık*, çev. Cahide Ekiz, İstanbul: İletişim Yayınları, 1999.
- Çağatay, Neşet, *Türkiye'de Gerici Eylemler: (1923'den bu yana)*, Ankara: Ankara Üniversitesi, 1972.
- Çakır, Ruşen, *Ne Şeriat ne Demokrasi: Refah Partisini Anlamak*, İstanbul: Metis Yayınları, 1994.
- Çalışlar, Oral, *Refah Partisi Nereden Nereye?*, İstanbul: Pencere Yayınları, 1995.
- Çetinkaya, Hikmet, *Din Baronunun Kazları: Din Baronu, Kenan Evren'den Turgut Özal'a; Tansu Çiller'den Bülent Ecevit'e Her Kesimle İlişki Kurdu 'Şeriat-Ticaret' Zincirini Genişletti*, İstanbul: Çağdaş Yayınları, 1996.
- Çitlioğlu, Ercan, *Tahran-Ankara hattında Hizbullah*, Ankara: Ümit yayıncılık, 2001.
- Çizakça, Murat, *Demokrasi Arayışında Türkiye: Laik-Dindar/Demokrat Uzlaşmasına Bir Katkı*, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002.
- Dafi, Muhammed, *Kemalizm ve Din*, Ankara: Ardıç Yayıncılık, 1997.
- Demirer, Yücel, *Türkiye İslamını Anlamalı*, Ankara: Öteki Yayınevi, 1998.
- Duman, Doğan, *Demokrasi Sürecinde Türkiye'de İslamcılık*, İzmir: Eylül Yayınları, 1999.
- Dursun, Davut, *Laiklik, Siyaset ve Değişim*, İstanbul: İnsan Yayınları, 1995.
- Edib, Eşref, *Risâlei Nur: Muarizi Yazarların İsnadları Hakkında İlmi Bir Tahlil*, İstanbul: Sebülürreşad Neşriyatı, 1965.
- Ekinci, Oktay, *Şeriatın Kravatlı Başkanı: Araştırma*, İstanbul: Çağdaş Yayınları, 1998.
- Engin, Arın, *Yükseliş Yengimiz için Kuran'da Atatürkçülük ve Kızıl Elma*, İstanbul: Gün Matbaası, 1971.
- Erdoğan, Mustafa, *Demokrasi, Laiklik, Resmi İdeoloji*, Ankara: Liberal Düşünce Topluluğu Yayınları, 1995.
- Eyuboğlu, İsmet Zeki, *Atatürk Devrimleri Işığında Laiklik*, İstanbul: Say Dağıtım, 1994.
- Feroze, Mohammad Rashid, *Islam and Secularism in Post-Kemalist Turkey*, Islamabad: Islamic Research Institute, 1976.
- Fincancı, Yurdakul vd., *Türkiye'de İslamcılık*, Yeni Yüzyıl, 1995.
- Gerber, Haim, *State, Society, and Law in Islam: Ottoman Law in Comparative Perspective*, New York: State University, 1994.
- Geyikdağı, Mehmet Yaşar, *Political Parties in Turkey: the Role of Islam*, New York: Praeger, 1984.
- Goloğlu, Mahmut, *Atatürk İlkeleri ve Bursa Nutku*, Ankara: Goloğlu Yayınları, 1973.
- Gökalp, İskender ve François Georgeon (der.), *Kemalizm et Monde Musulman*, Cahiers Du Getc. Paris: Fondation de la Maison des Sciences de l'homme 54,

- 1987 [Türkçesi: *Kemalizm ve İslam Dünyası*, çev. Cüneyt Akalın, İstanbul: Arba Yayınları, 1990].
- Gülalp, Haldun, *Kimlikler Siyaseti: Türkiye'de Siyasal İslamın Temelleri*, İstanbul: Metis, 2003.
- Günümüz Türkiye'sinde Din-Devlet-Siyaset İlişkisi: 30 Kasım 1998*, Ankara: Gazi Üniversitesi Rektörlüğü, 1999.
- Güvenç, Bozkurt vd., *Türk-İslam Sentezi: Dosya*, İstanbul: Sarmal Yayınevi, 1991.
- Harp Akademileri Komutanlığı, *Türkiye'de İrtica Hareketleri ve Terörizmin İlişkileri*, İstanbul: Harp Akademileri Basımevi, 1998.
- İlhan, Attilâ, *Hangi Laiklik*, Ankara: Bilgi Yayınevi, 1998.
- Kara, İsmail, *Türkiye'de İslamcılık Düşüncesi*, İstanbul: Risale Yayınları, 1987.
- , *İslâmcıların Siyasî Görüşleri*, İstanbul: İz Yayıncılık, 1994.
- Kazıcı, Ziya - Mehmet Şeker, *İslâm-Türk Medeniyeti Tarihi*, İstanbul: Çağrı Yayınları, 1981.
- Kırçak, Çağlar, *Meşrutiyetten Günümüze Gericilik*, Ankara: Bilal Yayınları, 1989.
- , *Türkiye'de Gericilik (1950-1990)*, Ankara: İmge Kitabevi, 1993.
- Kısakürek, Necip Fâzıl, *Dünya Bir İnkılâp Bekliyor*, İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 1998.
- , *Türkiyenin Manzarası*, İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 1998.
- Kışlalı, Ahmet Taner, *Kemalizm, Laiklik ve Demokrasi*, Ankara: İmge Kitabevi, 1994.
- Kongar, Emre, *Demokrasi ve Laiklik*, İstanbul: Remzi Kitabevi, 1999.
- Kutay, Cemal, *31 Mart'ın 90. Yılında: Laik Cumhuriyet Karşısında Derviş Vahdetiler Cephesi*, İstanbul: Aksoy Yayıncılık, 1999.
- Linke, Lilo, *Allah Dethroned: A Journey through Modern Turkey*, London: Constable & C. Ltd., 1937.
- Ludington, Nicholas S., *Turkish Islam and the Secular State*, Washington, D.C.: American Institute for Islamic Affairs, c1984.
- Manaz, Abdullah, *Atatürk Reformları ve İslam*, İzmir: Akademi Kitabevi, 1995.
- , *Dünya'da ve Türkiye'de Siyasal İslamcılık*, İzmir: Ulusal Birlik İçin Düşünce-Eylem Vakfı, 1998.
- Mardin, Şerif, *Türkiye'de Din ve Siyaset*, İstanbul: İletişim Yayınları, 1991.
- Mumcu, Uğur, *Tarikat, Siyaset, Ticaret*, İstanbul: Tekin Yayınevi, 1988.
- Olivero, Luigi, *Turkey without harems*, çev. Ivy Warren, London: Macdonald, 1952.
- Ozankaya, Özer, *Türkiye'de Laiklik: Atatürk Devrimlerinin Temeli*, İstanbul: Cem Yayınevi, 1990.
- Ömeroğlu, Aydın, *Demokratikleşme Sürecinde Halifelik Sorunu*, İstanbul: Pul Yayınları, 1996.
- Özakıncı, Cengiz, *United States of İrtica 1945-1999: Soğuk Savaş Döneminden Yeni Dünya Düzenine Türkiye'de İrtica ve Emperyalizm*, Otopsi, 2000.
- Özberki, Ayşe R., "Hilmi Ziya's Life and Thought from 1928 to 1960, in relation to the Political and Religious Developments in the Republic of Turkey", Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1986.
- Özek, Çetin, *100 Soruda Türkiye'de Gericilik Akımları*, İstanbul: Gerçek Yayınevi, 1968.

- , *Devlet ve Din*, İstanbul: Ada Yayınları, (ts).
- Özel, İsmet, *İrtica Elden Gidiyor*, İstanbul: İklim, 1986.
- Perinçek, Doğu, *Din ve Allah*, İstanbul: Kaynak Yayınları, 1994.
- Polat, Yılmaz (çev.), *Amerikan Gizli Belgelerinde Türkiye'de İslami Akımlar*, İstanbul: Beyan Yayınları, 1990.
- Rustow, Dankwart A., *Politics and Islam in Turkey 1920-1955*, 1957.
- Saeed, Javaid, *Islam and Modernization: A Comparative Analysis of Pakistan, Egypt, and Turkey*, Westport, Conn.: Praeger, 1994.
- Sarıbay, Ali Yaşar, *Türkiye'de Modernleşme, Din ve Parti Politikası: Milli Selamet Partisi Örnek Olayı*, İstanbul: Alan Yayıncılık, 1985.
- Savaş, Vural, *İrtica ve Bölücülüğe Karşı Militan Demokrasi*, İstanbul: Bilgi Yayınevi, 2000.
- Saylan, Gencay, *İslamiyet ve Siyaset: Türkiye Örneği*, Ankara: Verso, 1987.
- Sayyid, Bobby S., *A Fundamental Fear: Eurocentrism and the Emergence of Islamism*, London; New York: Zed Books, 1997.
- Serdengeçti, Osman Yüksel, *Bir Nesli Nasıl Mahvettiler*, Ankara: Ayyıldız Matbaası, 1958.
- Seyit Bey, *Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 3 Mart 1340 Münakit İkinci İctimağında Hilafetin Maheyet-i Şeriyesi Hakkında Adliye Vekili Seyyid Bey Tarafından İrada Olunan Nutuk*, Ankara: Türkiye Büyük Millet Meclisi Matbaası, 1924.
- Sezen, Yümnü, *Türk Toplumunun Laiklik Anlayışı: Ankete Dayalı Bir İnceleme*, İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı, 1993.
- Şimşir, Bilal N., *Dış Basında Laik Cumhuriyetin Doğuşu*, çev., Cüneyt Akalın, Ankara: Bilgi Yayınevi, 1999.
- Tezel, Yahya Sezai (der.), *Sivil Toplumda Siyaset ve Din*, Ankara: Liberal Düşünce Topluluğu, Arı Düşünce ve Toplumsal Gelişim Derneği ve Fiedrich Naumann Vakfı, 1999.
- Tibi, Bassam, *Boğaz'ın İki Yakası: Avrupa ile İslamcılık Arasında Türkiye*, çev. Sevinç Kabakçıoğlu, İstanbul: Doğan Kitapçılık, 2000.
- Timuroğlu, Vecihi, *12 Eylül'ün Eğitim ve Kültür Politikası: Türk-İslam Sentezi*, Ankara: Başak Yayınları, 1991.
- Toprak, Binnaz, *Islam and Political Development in Turkey*, Leiden: Brill, 1981.
- Turan, Ömer (haz.), *İslam ve Demokrasi: Kutlu Doğum Sempozyumu-1998*, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı, 1998.
- Yetkin, Çetin, *12 Eylülde İrtica: Niçin ve Nasıl Gelişti*, Ankara: Ümit Yayıncılık, 1994.
- Yıldırım, Ergun, *Türkiye'nin Modernleşmesi ve İslam*, İstanbul: İnsan Yayınları, 1995.
- Yılmaz, Hüseyin, *Ayasofya*, İstanbul: Timaş Yayınları, 1990.
- , *İnkılab Kurbanları*, İstanbul: Timaş Yayınları, 1990.
- Yücekök, Ahmet N., *100 Soruda Türkiye'de Din ve Siyaset*, İstanbul: Gerçek Yayınevi, 1971.
- , *Dinin Siyasallaşması: Din Devlet İlişkilerinde Türkiye Deneyimi*, İstanbul: AFA, TÜSES, 1997.

VII. Siyaset ve Kadın

- Altındal, Aytunç, *Türkiye'de Kadın*, İstanbul: Süreş Yayıncılık, 1985.
- Arat, Necla, *Susmayan Yazılar: Eğitim Laiklik Kadın ve Siyaset Üzerine*, İstanbul: Say Yayınları, 1997.
- Arat, Yeşim, *The Patriarchal Paradox: Women Politicians in Turkey*, Rutherford, N.J.: Fairleigh Dickinson University Press, 1989.
- Caporal, Bernard, *Kemalizmde ve Kemalizm Sonrasında Türk kadını: (1919-1970)*, çev. Ercan Eyüboğlu, İstanbul: Cumhuriyet Gazetesi, 1999.
- Çaha, Ömer, *Sivil Kadın: Türkiye'de Sivil Toplum ve Kadın*, Konya: Vali Yayınları, 1996.
- Durakbaşı, Ayşe, "The Formation of Kemalist Female Identity: A Historical-Cultural Perspective", Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1987.
- Kadın-Erkek Eşitliğine Doğru Yürüyüş: Eğitim, Çalışma Yaşamı ve Siyaset*, İstanbul: TÜSIAD, 2000.
- Onger, Beria, *Atatürk Devrimi ve Kadınlarımız: Denemeler, Araştırmalar*, İstanbul: Fahir Onger Yayınları, 1965.
- Talash, Gülay, *Siyaset Çıkmazında Kadın*, Ankara: Ümit Yayıncılık, 1996.
- Tayyar, Jafar, *L'ultra-Popularisme Philosophie Moderne de Kamâl Atatürk: La Civilisation Turque Actuelle: L'émancipation de la Femme Turque*, Paris: Librairie Orientaliste Paul Geuthner, 1935.
- Tekeli, Şirin (haz.), *Kadın Bakış Açısından 1980'ler Türkiye'sinde Kadınlar*, İstanbul: İletişim, 1990.
- , ve Meryem Koray, *Devlet, Kadın, Siyaset*, Ankara: Türkiye Sosyal Ekonomik Siyasal Araştırmalar Vakfı, 1991.
- Uluçay, Güler, "Kemalist Reformists and Image of Woman", Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1991.
- Usluata, Ayseli ve Michele Martin, *Political Cartoons of Feminine Power: A Comparative Study of Canada and Turkey*, İstanbul: Yeditepe University Publication, 2000.
- Wedel, Heidi, *Siyaset ve Cinsiyet: İstanbul Gecekondularında Kadınların Siyasal Katılımı*, çev. Can Kurultay, İstanbul: Metis Yayınları, 2001.

VIII. Kürt Sorunu

- Akgündüz, Ahmet, *Güneydoğu Meselesi ve Çözüm Yolları*, İstanbul: Osmanlı Araştırmaları Vakfı, 1996.
- Barkey, Henri J. ve Graham E. Fuller, *Turkey's Kurdish Question*, Lanham, Md.: Rowman & Littlefield, 1998.
- Bruinessen, Martin van, *Kürtlük, Türklük, Alevilik: Etnik ve Dinsel Kimlik Mücadelesi*, çev. Hakan Yurdakul, İstanbul: İletişim Yayınları, 2000.
- Çalmuk, Fehim, *Erbakan'ın Kürtleri: Milli Görüş'ün Güneydoğu Politikası*, İstanbul: Metis Yayınları, 2001.
- Çay, Abdulhaluk M. vd., *Doğu ve Güneydoğu Anadolu Üzerine Araştırmalar*, İstanbul: Boğaziçi Yayınları, 1992.

- Destroying Ethnic Identity: The Kurds of Turkey*, New York: Helsinki Watch Committee, 1988.
- Ekinci, Tarık Ziya, *Vatandaşlık Açısından Kürt Sorunu ve Bir Çözüm Önerisi*, İstanbul: Küyerel Yayınları, 1997.
- Erer, Tekin, *Kürt Meselesi*, İstanbul: Boğaziçi Yayınları, 1994.
- Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı (haz.), *Güncel Konular*, Ankara: Genelkurmay Basımevi, 1982.
- Gunter, Michael M., *The Kurds in Turkey: A Political Dilemma*, Boulder, Colo.: Westview Press, 1990.
- , *The Kurds and the Future of Turkey*, New York: St. Martin's Press, 1997.
- Güneydoğu Sorunu ve Çözüm Arayışları, İstanbul: Ekonomik ve Sosyal Etüdler Konferans Heyeti, 1992.
- Houston, Christopher, *Islam, Kurds and the Turkish Nation State*, Oxford: Berg, 2001.
- Ibrahim, Ferhad ve Gülistan Gürbey, *The Kurdish Conflict in Turkey: Obstacles and Chances for Peace and Democracy*, New York: St. Martin's Press, 2000.
- Kayıp İddialarının Gerçek Yüzü*, Ankara: T.C. İçişleri Bakanlığı, 1998.
- Kirişçi, Kemal ve Gareth M. Winrow, *The Kurdish Question and Turkey: An Example of a Trans-State Ethnic Conflict*, London; Portland, Or.: Frank Cass, 1997.
- , *Kürt Sorunu: Kökeni ve Gelişimi*, çeviri Ahmet Fethi, İstanbul: Türkiye Ekono-mik ve Toplumsal Tarih Vakfı, 2000.
- Olson, Robert (der.), *The Kurdish Nationalist Movement in the 1990s: Its Impact on Turkey and the Middle East*, Lexington, Ky.: University Press of Kentucky, 1996.
- , *The Kurdish Question and Turkish-Iranian Relations: From World War I to 1998*, California: Mazda Publisher, 1998.
- Rugman, Jonathan ve Roger Hutchings, *Atatürk's Children: Turkey and the Kurds*, London; New York: Cassell, 1996.
- Şimşir, Bilal N. (haz.), *İngiliz Belgeleriyle Türkiye'de "Kürt sorunu": (1924-1938): Şeyh Sait, Ağrı, ve Dersim Ayaklanmaları*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1991.
- Yeğen, Mesut, *Devlet Söyleminde Kürt Sorunu*, Ankara: İletişim, 1999.

IX. Demokrasi ve Siyasal Kurumlar

IX.1. Genel Olarak Siyaset ve Demokrasi

- Ahmad, Feroz, *Demokrasi Sürecinde Türkiye: 1945-1980*, çev. A. Fethi, İstanbul: Hil, 1996.
- Akkerman, Naki Cevat, *Demokrasi ve Türkiye'de Siyasi Partiler Hakkında Kısa Notlar*, Ankara: Ulus Basımevi, 1950.
- Arcayürek, Cüneyt, *Demokrasinin İlk Yılları*, İstanbul: Bilgi Yayınevi, 1985.
- , *Demokrasi Döneminde Üç Adam*, Ankara: Bilgi Yayınevi, 1999.
- Aybar, Mehmet Ali, *Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm: Seçmeler, 1945-1967*, İstanbul: Gerçek Yayınevi, 1968.

- Cemal, Hasan, *Tarihi Yaşarken Yakalamak: Demokrasi Notları*, Ankara: Bilgi Yayınevi, 1987.
- Coşkun, Süleyman, *Türkiye'de Politika (1920-1995)*, İstanbul: Cem Yayınevi, 1995.
- Çavdar, Tevfik, *Türkiye'nin Demokrasi Tarihi*, Ankara: İmge Kitabevi, 1995.
- Çekirge, Fatih, *İktidar Oyunu*, İstanbul: Simavi Yayınları, 1992.
- Dağı, İhsan D., *İnsan Hakları, Küresel Siyaset ve Türkiye*, İstanbul: Boyut Kitapları, 2000.
- Diamond, Larry, Juan J. Linz ve Seymour Martin Lipset (der.), *Democracy in Developing Countries: Asia*, Boulder: Lynne Rienner Publishers, 1989.
- Ekinci, Tarık Ziya, *Demokrasi, Çokkültürlülük ve Bir Yargısal Serüven*, İstanbul: Küyerel Yayınları, 1999.
- Erdost, Muzaffer İlhan, *Ulus, Uluslaşma, Demokratikleşme*, Ankara: Onur Yayınları, 1991.
- Erentöz, Erdoğan, *Demokrasi Çıkmazında Kayan Yıldızlar*, İstanbul: Assos, 2003.
- Ertaş, O. Koray ve Erdeniz Şen, *Türkiye'de Demokratikleşme ve Batılılaşma*, Ankara, 1995.
- Ertuğ, Celal, *Çözumsuz Demokrasi*, Ankara: Bilgi Yayınevi, 1997.
- Goloğlu, Mahmut, *Demokrasiye Geçiş, 1946-1950*, İstanbul: Kaynak Yayınları, 1982.
- Güler, Aydemir vd., *Demokrasi'ye Aykırı Yazılar*, İstanbul: Gelenek Yayınevi, 1996.
- Güzel, Şehmus M., *Türk Usulü Demokrasi*, Ankara: Doruk Yayınları, 1997.
- Işıklı, Alpaslan, *Devlet ve Demokrasi*, Ankara: Kuvayı Milliye Yayınları, 1999.
- Karaibrahimoğlu, Sacit, *Demokrasimizin Kronolojisi*, Ankara: Alkan Matbaası, 1972.
- Karakaş, Ercan, *Gelecek Sosyal Demokrasidir*, İstanbul: Sosyal Demokrat Yayınlar, 1992.
- Karpat, Kemal H., *Turkey's Politics: The Transition to a Multi-party System*, Princeton, N.J.: Princeton University Press, 1959.
- Kaynar, Reşat, *Türkiye'de Hukuk Devleti Kurma Yolundaki Hareketler*, İstanbul: Tan Matbaası, 1960.
- Keleş, Ruşen ve Yasushi Hazama, *Policy Process in Turkish Democracy*, Tokyo: Institute of Developing Economics, 1991.
- Kemal, Mehmet, *Celal Bayar Efsanesi ve Raftaki Demokrasi*, İstanbul: Erdini Matbaası, 1980.
- Keyman, E. Fuat, *Türkiye ve Radikal Demokrasi: Modern Zamanlarda Siyaset ve Demokratik Yönetim*, İstanbul: Bağlam Yayınları, 1999.
- Kılıçbay, Mehmet Ali, *Siyasetsiz Siyaset*, Ankara: İmge Kitabevi, 1998.
- Kongar, Emre, *Demokrasi ve Kültür*, İstanbul: Remzi Kitabevi, 1992.
- , *Demokrasi ve Kültür: "Kültür Üzerine 2"*, İstanbul: Hil Yayın, 1983.
- , *Demokrasi ve Vampirler*, İstanbul: Remzi Kitabevi, 2002.
- Köker, Levent, *Demokrasi Üzerine Yazılar*, Ankara: İmge Yayınları, 1992.
- Köseoğlu, Talât, *Demokraside Dâvalarımız: İdeal Demokrasiye, Refah ve Saadete Kavuşma Mücadelerimiz ve Bu Konularda Zafer Sağlama Çarelerimiz*, İstanbul: Türkiye Basımevi, 1962.

- Küçükömer, İdris, *Halk Demokrasisi İstiyor mu: Bitmemiş Son Eser*, İstanbul: Bağlam Yayınları, 1994.
- Liebert, U. ve M. Cotta (der.), *Parliament and Democratic Consolidation in Southern Europe*, London: Pinter Publishers, 1990.
- O'Donnel G., P. C. Schmitter ve L. Whitehead (der.), *Transitions from Authoritarian Rule: Southern Europe*, Baltimore, London: The Johns Hopkins University Press, 1986.
- Ozankaya, Özer (haz.), *Cumhuriyet ya da Demokrasi*, İstanbul: Kültür Bakanlığı, 2002.
- Öz, Esat, *Tek Parti Yönetimi ve Siyasal Katılım (1923-1945)*, Ankara: Gündoğan Yayınları, 1992.
- Özbay, F. vd., *Nüfus ve Kalkınma: Göç, Eğitim, Demokrasi, Yaşam Kalitesi*, Ankara: Hacettepe Üniversitesi, 2001.
- Özbudun, Ergun, *Contemporary Turkish Politics: Challenges to Democratic Consolidation*, Boulder, Colo.: Lynne Rienner Publishers, 2000.
- , vd., *Perspectives on Democracy in Turkey*, Ankara: Turkish Political Science Association, 1988.
- Özüerman, Tülay, *Türkiye'nin Batılılaşma ve Demokratikleşme Açmazı*, İzmir: Dokuz Eylül Yayınları, 1998.
- Pevsner, Lucille W., *Turkey's Political Crisis: Background, Perspectives, Prospects*, New York: Praeger, 1984.
- Savcı, Bahri, *Demokrasimiz Üzerine Düşünceler*, Ankara: Ankara Üniversitesi, 1963.
- Soysal, Mümtaz, *Demokrasiye Giderken*, İstanbul: Hil Yayınları, 1982.
- , *Çürüyüşten Dirilişe*, İstanbul: Cumhuriyet, 1999.
- Sunar, İlkay, "State, Society and Democracy in Turkey", Research Paper, İstanbul: Boğaziçi University ISS/POLS 94-04, 1994.
- , ve Sabri Sayarı, *Turkish Democracy: Changing and Persistent Problems, and Prospects*, İstanbul: Institute of Political Science, 1982.
- Tachau, Frank, *Turkey: The Politics of Authority, Democracy and Development*, New York: Praeger, 1984.
- Tahtinen, Dale Rudolph, "The Role of the Single Party in the Modernization Process of Five Middle Eastern States", Doktora Tezi, University of Maryland, 1974.
- Tanilli, Server, *Nasıl Bir Demokrasi İstiyoruz?*, İstanbul: Amaç Yayıncılık, 1987.
- Tanör, Bülent, *Türkiye'de Demokratikleşme Perspektifleri*, İstanbul: TÜSİAD, 1997.
- , (haz.), *Türkiye'de Demokratik Standartların Yükseltilmesi: Tartışmalar ve Son Gelişmeler*, İstanbul: Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği, 1999.
- Timur, Taner, *Küreselleşme ve Demokrasi Krizi*, Ankara: İmge Kitabevi, 2000.
- TİSK, *Türkiye'de Parlamenter Sistemin Sorunları ve Çözüm Önerileri Semineri, 4 Aralık 1997*, Hilton Oteli, Ankara, Ankara: TİSK, 1998.
- Titiz, Tınaz, *Evet-Hayır Demokrasisi*, İstanbul: İnkılap Kitabevi, 1993.
- Toker, Metin, *Tek Partiden Çok Partiye*, Milliyet Yay., 1970.
- , *Demokrasimizin İsmet Paşalı yılları, 1944-1973*, Ankara: Bilgi yayınevi, 1990.
- Türkiye'nin Demokratikleşme Sorunu: 1994*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 1994.

TÜSİAD, *Türkiye'de Demokratikleşme Perspektifleri ve "AB Kopenhag Siyasal Kriterleri": Görüşler ve Öncelikler*, İstanbul: TÜSİAD, 2001.

Uraz, Abdullah, *Devletimize Demokrasimize ve Kendimize Güven*, Ankara: Desen Ofset, 1995.

Velidedeoğlu, Hıfzı Veldet, *Sağsız Solsuz Demokrasi*, İstanbul: Remzi Kitabevi, 1976.

IX.2. Siyasal Partiler

Ağaoğlu, Samet, *İki Parti Arasındaki Farklar*, Ankara: Arbas Matbaası, 1947.

—, *Demokrat Partinin Doğuş ve Yükseliş Sebepleri, Bir Soru*, Baha Matbaası, 1972.

—, *Siyasi Günlük: Demokrat Parti'nin Kuruluşu*, haz. Cemil Koçak, İstanbul: İletişim Yayınları, 1992.

Alpay, Şahin, Seyfettin Gürsel, *DSP-SHP Nerede Birleşiyor, Nerede Ayrılıyor?*, İstanbul: Afa Yayınları, 1986.

Altın, Mehmet, *Türkiye'de Siyasi Hareketler ve Sosyal Yapı*, Ankara: Doğuş Ltd. Şirketi Matbaası, 1961.

Anayasa Mahkemesi'nin RP Hakkındaki Gerekçeli Kararı, İstanbul: Alkim Yayınları, 1998.

Avşar, Abdülhamit, *Bir Partinin Kapanmasında Basının Rolü: Serbest Cumhuriyet Fırkası*, İstanbul: Kitabevi, 1998.

Ayata, Ayşe Güneş, *CHP (Örgüt ve İdeoloji)*, Ankara: Gündoğan Yayınları, 1992.

Bağcı, Hüseyin, *Demokrat Parti Dönemi Dış Politikası*, Ankara: İmge Kitabevi, 1990.

Balcıoğlu, Semih, *1. Milliyetçi Cephe*, İstanbul: Tekin yayınevi, 1977.

Bilâ, Hikmet, *Sosyal Demokrat Süreç içinde CHP ve Sonrası*, İstanbul: Milliyet Yayınları, 1987.

Bildirici, Faruk, *Hanedanın Son Prensi: Mesut Yılmaz ve ANAP'lı Yıllar*, Ankara: Ümit Yayıncılık, 2002.

Birand, Mehmet Ali, Can Dünder ve Bülent Çaplı, *Demirkırat: Bir Demokrasinin Doğuşu*, İstanbul: Milliyet Yayınları, 1991.

Boran, Behice, *İki Açıdan Türkiye İşçi Partisi Davası*, İstanbul: Bilim Yayınları, 1975.

Bosuter, Kudret, *Türk Siyasi Partiler Sisteminde Parti İçi Demokrasi*, Ankara, 1969.

Bozbeyle, Ferruh, *Türkiyede Siyasal Partilerin Ekonomik ve Sosyal Görüşleri: Belgeler*, İstanbul: Ak Yayınları, 1969.

Bozdağ, İsmet, *Demokrat Parti ve Ötekiler*, İstanbul: Kervan Yayınları, 1975.

Bozkurt, Celal, *Siyaset Tarihimize Cumhuriyet Halk Partisi: Dünü, Bugünü, İdeolojisi: (Siyaset İlmi Açısından Bir İnceleme)*, 1968.

Burçak, Rıfki Salim, *Demokrat Parti'nin Politika Hayatına Yeniden Girişi*, Ankara: Demokratlar Kulübü, 1997.

C.H.P. Konferanslar Serisi, Ankara: CHP, 1938-.

C.H.P. Programı: Partinin Dördüncü Büyük Kurultayı Onaylamıştır, Mayıs 1935, Ankara: CHP, 1935.

C.H.P.: 25 Yıl, Ankara: Ulus, 1948.

CHP, *Halkevinden Halka: XV. 29-10-1938*, Ankara: Ulus Basımevi, 1938.

Cılızoğlu, Tanju, *Kitaplı Bir Parti Üstüne Araştırma*, İstanbul: Dem Yayınları, 1996.

- Çarkoğlu, Ali (haz.), *Siyasi Partilerde Reform*, İstanbul: TESEV, 2000.
- Çelebi, Işın vd., *Siyasette Kilitlenme ve Çözüm: 1983 Sonrasında Seçmen Eğilimlerinin ve Siyasal Partilerdeki Gelişmeler Çerçevesinde Yedi Seçim Sonucununun 24 Aralık 1995 Seçim Sonuçları ile Karşılaştırmalı Analizi*, İstanbul: Milliyet Yayınları, 1996.
- Dağıstanlı, Fatih, *Sosyal Demokratlar*, Ankara: Bilgi Yayınları, 1998.
- Demiray, Tahsin (haz.), *Türkiye'de Son 50 Yıllık İç Politika: Gizli Cemiyetler Komiteler ve Partiler*, İstanbul: Türkiye Basımevi, 1955.
- Emrence, Cem, "Politics of Discontent in the Midst of the Great Depression: the Free Republican Party of Turkey (1930)", Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 2000.
- Ercan, Esra, Okan Tansu (haz.), *Cem Uzan ve Genç Parti Olgusu*, Ankara: Konrad Adenauer Vakfı, 2002.
- Erer, Tekin, *Türkiye'de Parti Kavgaları*, İstanbul, 1963.
- , *Yasakçılar*, İstanbul: Toker Matbaası, 1965.
- Eroğul, Cem, *Demokrat Parti Tarihi ve İdeolojisi*, Ankara: İmge Kitabevi, 1998.
- Giritlioğlu, Fahir, *Türk Siyasî Tarihinde Cumhuriyet Halk Partisinin Mevkii*, Ankara: Ayyıldız Matbaası, 1965.
- Gözübüyük, Nevra Ersarı, "The Democrat Party and the State Radio (1946-1960)", Doktora Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1999.
- Gülcan, Yılmaz, *Cumhuriyet Halk Partisi: 1923-1946*, İstanbul: Alfa, 2001.
- Heper, Metin ve Jacob M. Landau (der.), *Political Parties and Democracy in Turkey*, London, New York: I.B. Tauris & St Martin's Press, 1991.
- İleri, Rasih Nuri, *TİP'de Oportünist-Merkeziyetçilik (1966-1968)*, İstanbul: Yalçın Yayınları, 1987.
- İlmen, Süreyya, *Dört Ay Yaşamış Olan Zavallı Serbest Fırka*, İstanbul: Muallim Fuad Gücüyener Yayınevi, 1951.
- Kabasakal, Mehmet, *Türkiye'de Siyasal Parti Örgütlenmesi (1908-1960)*, İstanbul: Tekin Yayınevi, 1991.
- Kanbolat, Yahya, *Olduğu Gibi: Türkiye İşçi Partisi Üzerine Anılar*, Ankara: Bayır Yayınları, 1979.
- Kili, Suna, *1960-1975 Döneminde Cumhuriyet Halk Partisinde Gelişmeler: Siyaset Bilimi Açısından Bir İnceleme*, İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, 1976.
- La Polambara, Joseph ve Myron Weiner (der.), *Political Parties and Political Development*, Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1966.
- Menderes, Adnan, *Adnan Menderes'in Konuşmaları*, haz., Mustafa Doğan, İstanbul: Ekicigil Yayınları, 1957.
- Okyar, Fethi, *Fethi Okyar'ın Anıları*, Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1997.
- Onulduran, Ersin, *Political Development and Political Parties in Turkey*, Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, 1974.
- Öke, Kemal vd., *Küreselleşme Sürecindeki Türkiye'de DYP'nin Kimlik Söylem ve Siyaseti*, Ankara: Doğru Yol Partisi, 2002.

- Özbudun, Ergun, *Batı Demokrasilerinde ve Türkiye'de Parti Disiplini*, Ankara: Ankara Üniversitesi, 1968.
- Öztürk, Sırrı, *Partileşme Sorunu*, İstanbul: Sorun Yayınları, 1986-1988.
- Perinçek, Doğu, *Türkiye'de Siyasî Partilerin İç Düzeni ve Yasaklanması Rejimi*, Ankara: Ankara Üniversitesi, 1968.
- Sağıroğlu, Nursel, "Forum: An Intellectual Opposition in the DP Period, 1954-1960", Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1990.
- Satır, Kemal, *C.H.P'de Bunalım*, Ankara: Nüve Matbaası, 1972.
- Sayarı, Sabri, *Party Politics in Turkey: Dimensions of Competition and Organization*, Ann Arbor: Xerox University Microfilms, 1975.
- , *Parlamentar Demokrasilerde Koalisyon Hükümetleri*, İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi, 1980.
- , ve Yılmaz Esmer (der.), *Politics, Parties, and Elections in Turkey*, Boulder, CO: Lynne Rienner Pub., 2002.
- Saybaşı, Kemal, *DYP-SHP Koalisyonu'nun Üç Yılı*, İstanbul: Bağlam, 1995.
- Schüler, Harald, *Türkiye'de Sosyal Demokrasi, Particilik, Hemşehrilik, Alevilik*, çev. Yılmaz Tombul, haz., Tanıl Bora, İstanbul: İletişim Yayınları, 1999.
- Soyata, M. Türker, *Yok Ashında Birbirinizden Farkınız: Türkiye'de Alaturka Amerikan Partiler, Politikacılar Ve İktidarlar*, Ankara: Uğur, 1987.
- Soydan, Mehmet Ali, *Dünden Bugüne ve Yarına Türkiye'nin Refah Gerçeği*, Erzurum: Birey ve Toplum Yayınları, 1994.
- Taşar, Mustafa, *Refah Partisi Gerçeği*, Ankara: Irmak Matbaacılık, 1997.
- Toy, Erol, *Meclisler ve Partiler*, İstanbul: Mozaik, 1990.
- Tökin, E. Hüsrev, *Türk Tarihinde Siyasi Partiler ve Siyasi Düşüncenin Gelişmesi*, İstanbul: ElifYayınevi, 1965.
- Tunaya, Tarık Zafer, *Türkiye'de Siyasi Partiler, 1859-1952*, İstanbul: Arba Yayınları, 1995.
- Tuncay, Suavi, *Parti İçi Demokrasi ve Türkiye*, Ankara: Gündoğan Yayınları, 1996.
- Tunçay, Mete, *T.C.'nde Tek Parti Yönetimi'nin Kurulması (1923-1931)*, İstanbul: Cem Yayınevi, 1992.
- Turgut, Hulusi, *12 Eylül Partileri: Bir Dönemin Perde Arkası*, İstanbul: ABC Ajansı, 1986.
- Turgut, Nükhet, *Siyasal Muhalefet: Batı Demokrasileri Sosyalist Ülkeler Türkiye*, Ankara: Birey ve Toplum Yayınları, 1984.
- Uyar, Hakkı, *Tek Parti Dönemi ve Cumhuriyet Halk Partisi*, İstanbul: Boyut Kitapları, 1999.
- Ülken, Hilmi Ziya, *Siyasi Partiler ve Sosyalizm*, İstanbul: Anıl Yayınevi, 1963.
- Üniversite Öğretim Üyeleri Derneği, *Tarih ve Demokrasi: Tarık Zafer Tunaya'ya Armağan*, İstanbul: Cem Yayınevi, 1992.
- Ünlü, Barış, *Bir Siyasal Düşünür Olarak Mehmet Ali Aybar*, İstanbul: İletişim, 2002.
- Üstünel, Besim, *Kalkınan Türkiye'de Cephe Çıkmazı: Siyasal Bir Değerlendirme*, Ankara: Kalite Matbaası, 1976.

- Weiker, Walter Fritz, *The Free Party of 1930 in Turkey: Loyal Opposition in a Rapidly Modernizing Nation*, Ann Arbor: Xerox University Microfilms, 1963.
- , *Political Tutelage and Democracy in Turkey: The Free Party and Its Aftermath*, Leiden: Brill, 1973.
- Yeşil, Ahmet, *Türkiye'de Çok Partili Hayata Geçiş*, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 1988.
- Yetkin, Çetin, *Türkiye'de Tek Parti Yönetimi*, Altın Kitaplar Yayınevi, 1983.
- Yıldırım, Erdoğan, *Türkiye'de Siyaset Süreci ve Profesyonel Siyasette Benliğin Kurulması: SHP Örneği*, Ankara: Ark, 1995.
- Zürcher, Erik Jan, *Political Opposition in the Early Turkish Republic: The Progressive Republican Party, 1924-1925*, Leiden, New York: E.J. Brill, 1991.

IX.3. Siyasal Katılım ve Seçimler

- Akarlı, Engin D. ve Gabriel Ben-Dor (der.), *Political Participation in Turkey: Historical Background and Present Problems*, İstanbul: Boğaziçi University Publications, 1975.
- Aleskerov, Fuad vd., *Seçimden Koalisyonla: Siyasal Karar Alma*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 1999.
- Baykal, Deniz, *Siyasal Katılma: Bir Davranış İncelemesi*, Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları, 1970.
- Erdem, Tarhan, *Anayasalar ve Seçim Kanunları, 1876-1982*, İstanbul: Milliyet Yayınları, 1982.
- Erder, Necat vd., *Türkiye'de Siyasi Partilerin Seçmenleri ve Sosyal Demokrasinin Toplumsal Tabanı*, Ankara: TÜSES, VERİ Araştırma, 1995.
- Ergen, İlğaz, "National Integration of the Electorate in Turkey", Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1999.
- Gürsel, Seyfettin (haz.), *Seçim Sistemi Tartışması ve İki Turlu Sistem*, İstanbul: TÜSİAD, 1996.
- Kalaycıoğlu, Ersin, *Siyasal Katılmanın Koşullarına Genel Bir Bakış*, İstanbul: İ. Ü. İktisat Fakültesi, 1979.
- Kamil, İbrahim, *Democracy and Development in Turkey*, Ankara: Doğu Research Center, 1988.
- Kongar, Emre, *Yamyamlara Oy Yok!: Siyaset ve Yağma*, İstanbul: Remzi Kitabevi, 1998.
- Laipson, Ellen B., *Parliamentary Elections in Turkey-November 6, 1983*, Washington: Library of Congress, 1983.
- Landau, Jacob M., Ergun Özbudun ve Frank Tachau (der.), *Electoral Politics in the Middle East: Issues, Voters, and Elites*, London: Croom Helm, 1980.
- Roos, Leslie L. ve Noralou P. Roos, *Managers of modernization: organizations and elites in Turkey (1950-1969)*, Cambridge: Harvard University Press, 1971.
- Seçim, Seçim Sistemleri ve Türkiye'deki Uygulamalar*, Ankara: TBMM Basımevi, 1982.
- Türkiye ve Avrupa'da Seçim Sistemleri*, İstanbul: FES, 1996.

TÜSİAD, *Siyasal İstikrar ve İki Turlu Dar Bölge Seçim Sistemi Simülasyon Modeli*, İstanbul: Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği, 1998.

Yurdođlu, İhsan, *Tek Seçim Münasebetiyle: Demokrasimiz Hakkında Tahliller ve Düşünceler*, İstanbul: Burhaneddin Matbaası, 1946.

Zenginkuzucu, Dikran Migirdiç, "Patterns of Political Participation in Post-1980 Turkey", Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1998.

IX.4. Meclis, Yapısı ve İşleyişi

Akın, Rıdvan, *TBMM Devleti (1920-1923): Birinci Meclis Döneminde Devlet Erkleri ve İdare*, İstanbul: İletişim Yayınları, 2001.

Binark, İsmet ve İsmet Baydur (haz.), *Meclis-i Mebusan/Türkiye Büyük Millet Meclisi/Milli Egemenlik/Anayasa ve Anayasa Hukuku Bibliyografyası: Kitaplar*, Ankara: Türkiye Büyük Millet Meclisi Vakfı Yayınları, 2002.

Demirel, Ahmet, "Government and Opposition in the First Turkish Grand National Assembly: the First and Second Groups", Doktora Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1993.

Demirel, Ahmet, *Birinci Meclis'te Muhalefet: İkinci Grup*, İstanbul: İletişim Yayınları, 1994.

Demirel, Yücel ve Osman Konur (haz.), *CHP Grup Toplantısı Tutanakları 1923-1924*, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi, 2002.

Ertüzün, Tevfik, *Meclisin İçinden*, İstanbul: ABC Ajansı Yayınları, 1988.

Ezherli, İhsan (haz.), *Türkiye Büyük Millet Meclisi (1920-1992) ve Osmanlı Meclisi Mebusanı (1877-1920)*, Ankara: TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu, 1992.

Gençkaya, Ömer Faruk, "The Impact of Organizational Attributes on Legislative Performance: A Structural-Functional Analysis of the Grand National Assembly of Turkey, 1983-1987", Doktora Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1990.

Güneş, İhsan, *Birinci TBMM'nin Düşünce Yapısı (1920-1923)*, Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1997.

Hafızoğulları, Zeki vd., *Meclis Soruşturmaları Hakkında Düşünceler: Üç Örnek*, Ankara: Us-A Yayıncılık, 1997.

Karaibrahimoğlu, Sacit, *Türkiye Büyük Millet Meclisi*, Ankara: Ege Matbaası, 1968.

Kozanođlu, Zeynel (haz.), *Vatan, Hürriyet, Ekmek: Birinci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi Tutanaklarından Notlar*, Ankara: Atatürk Kültür Merkezi, 2000.

Kumaş, Rahmi, *Parlamentonun Boyutları*, İstanbul: Çağdaş Yayınları, 1985.

Öztürk, Kazım (haz.), *Türkiye Büyük Millet Meclisi Albümü: 23 Nisan 1920-14 Ekim 1973*, Ankara: Önder Matbaası, 1973.

Uncular, Betül, *İşte Böyle Bir Meclis: 1983-1991*, Ankara: Bilgi Yayınevi, 1991.

Yücekök, Ahmet N., *Siyaset Sosyolojisi Açısından Türkiye'de Parlamentonun Evrimi*, Ankara: A.Ü. SBF Basın-Yayın Yüksek Okulu Basımevi, 1983.

IX.5. Hükümet

1920-1989 T.C. Hükümet Programlarında Kültür, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı, 1990.

Arar, İsmail (der.), *Hükümet Programları (1920-1965)*, İstanbul: Burçak Yayınevi, 1968.

- Aykaç, Burhan, Kemal Görmez ve Esat Öz, *Türkiye'de Devlet Bakanlığı: Sorunlar Öneriler*, Ankara, 1993.
- Bayar, Celal, *Celal Bayar'ın Söylev ve Demeçleri 1920-1953*, haz. Özel Şahingiray, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1999.
- , *Celal Bayar'ın Söylev ve Demeçleri 1946-1950: Demokrat Parti'nin Kuruluşundan İktidara kadar Politik Konuşmalar*, haz. Özel Şahingiray, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1999.
- Bayrak, M. Orhan, *Türkiye'yi Kimler Yönetti (1920-1984)*, İstanbul: Milliyet Yayınları, 1984.
- Dağlı, Nuran- Belma Aktürk (haz.), *Hükümetler ve Programları, 1920-1960*, Ankara: TBMM Basımevi, 1988.
- Demiral, Cafer, *Türkiye Cumhuriyeti'ni Yönetenler: Cumhurbaşkanı, Başbakanlar, Bakanlar, Kabineler*, Ankara, 1973.
- Frey, Frederick W., *The Turkish Political Elite*, Cambridge, Massachusetts: The M.I.T. Press, 1965.
- Gözler, Kemal, *Cumhurbaşkanı-Hükümet Çatışması: (Cumhurbaşkanı Kararnameleri İmzalamayı Reddedebilir mi?)*, Bursa: Ekin Kitabevi, 2000.
- Gürhan, Ahmet, *Cumhuriyet, Meclis, Hükümetler, Başkanlar. 27 Mayıs 12 Mart 50. Yıl 1919-1973*, Ankara: Güneş Matbaası, 1973.
- Kılıç, H. Ayla, "The Social Origins of Turkish Cabinet Ministers 1920-1989", Doktora Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1990.
- Ökmen, Özgün vd. (haz.), *Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Kuruluşundan Günümüze Hükümetler*, Ankara: Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü, 1998.
- Özdemir, Hikmet, *Devlet Krizi: T.C. Cumhurbaşkanlığı Seçimleri*, İstanbul: Afa Yayınları, 1989.
- Özer, Attila, *Batı Demokrasilerinde ve Türkiye'de Hükümetin Kuruluş Yöntemleri*, Ankara: Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi, 1981.
- Sanal, Türker, *Türkiye Cumhuriyeti ve 50 Hükümeti: Cumhurbaşkanı, Başbakanlar, Bakanlar, Kabineler*, Ankara: Sim Matbaacılık, 1995.
- , *Türkiye'nin Hükümetleri Muvakkat Encümen'den 55. Hükümete*, Ankara: Sim Matbaacılık, 1997.
- Tachau, Frank (der.), *Political Elites and Political Development in the Middle East*, New York, London: John Wiley and Sons, 1975.
- Tosun, Gülgün Erdoğan ve Tanju Tosun, *Türkiye'nin Siyasal İstikrar Arayışı: Başkanlık ve Yarı Başkanlık Sistemleri*, İstanbul: Alfa, 1999.
- Turhan, Mehmet, *Hükümet Sistemleri ve 1982 Anayasası*, Diyarbakır: Dicle Üniversitesi, 1989.
- , *Siyasal Elitler*, Ankara: Gündoğan, 1991.
- Yazıcı, Serap, *Başkanlık ve Yarı-Başkanlık Sistemleri: Türkiye İçin Bir Değerlendirme*, İstanbul: Bilgi Üniversitesi yayınları, 2002.

IX.6. Siyaset ve Basın

- Alkan, Türker vd., *Türk Basınında Demokrasi*, 1990, Ankara: Türk Demokrasi Vakfı, 1991.
- Birinci Basın Kongresi, 25 Mayıs 1935*, Ankara: Basın Yayın Genel Müdürlüğü, 1975.
- Coşkun, Alev, *Demokrasi ve Basın Özgürlüğünün Temel İlkeleri*, İzmir: Cem Ofset, 1988.
- Demir, Vedat, *Türkiye'de Medya ve Özdenetimi*, İstanbul: İletişim Yayınları, 1998.
- Dönmezer, Sulhi, *Basın Hukuku*, İstanbul: İÜHF Yayınları, 1964.
- Güvenir, O. Murat, *2. Dünya Savaşında Türk Basını: Siyasal İktidarın Basını Denetlemesi ve Yönlendirmesi*, İstanbul: Gazeteciler Cemiyeti, 1991.
- Kabacalı, Alpay, *Türk Basınında Demokrasi*, Ankara: Kültür Bakanlığı, 1994.
- Kocabaşoğlu, Uygur, *Şirket Telsizinden Devlet Radyosuna (TRT Öncesi Dönemde Radyonun Tarihsel Gelişimi ve Türk Siyasal Hayatı İçindeki Yeri)*, Ankara: AÜSBF Yayınları, 1980.
- Yalman, Ahmet Emin, *The Development of Modern Turkey as Measured by Its Press*, New York: Columbia University, 1914.

X. Sivil-Asker İlişkileri ve Askerî Darbeler

- 12 Mart Sonrası Hükümet Faaliyetleri (12 Mart 1971-12 Mart 1973)*, Ankara: T.C. Başbakanlık Basın Merkezi, 1973.
- 12 September in Turkey: Before and After*, Ankara: General Secretariat of the National Security Council, 1982.
- 27 Mayıs Askeri Darbesinde Gerçeği Savunan Yazarlar ve Yazıları*, Ankara: Demokratlar Kulübü Yayınları, 1996.
- Abaloğlu, Nadir Nadi, *27 Mayıs'tan 12 Mart'a*, İstanbul: Sinan Yayınları, 1972.
- Akalın, Cüneyt, *Uluslararası İlişkiler Ortamında 27 Mayıs Müdahalesi*, İstanbul: Galatasaray Üniversitesi, (ts).
- Akyaz, Doğan, *Askeri Müdahalelerin Orduya Etkisi: Hiyerarşi Dışı Örgütlenmeden Emir Komuta Zincirine*, İstanbul: İletişim Yayınları, 2002.
- Alkan, Türker, *12 Eylül ve Demokrasi*, İstanbul: Kaynak Yayınları, 1986.
- Alpat, İnönü, *Hamamböcekleri, Ateştopu ve Askerler: 28 Şubat Sürecinde Türkiye*, İzmir: Mayıs Yayınları, 1999.
- Altan, Mehmet, *Darbelerin Ekonomisi*, İstanbul: Afa Yayınları, 1990.
- Altuğ, Kurtul, *12 Mart ve Nihat Erim Olayı*, Gün Yayınları, 1973.
- Anadol, Kemal, *Oniki Eylül Günleri*, İstanbul: Yalçın Yayınları, 1987.
- Arcayürek, Cüneyt, *Bir İktidar, Bir İhtilal, 1955-1960*, Ankara: Bilgi Yayınevi, 1985.
- , *Demirel Dönemi 12 Mart Darbesi, 1965-1971*, İstanbul: Bilgi Yayınevi, 1985.
- , *Müdahalenin Ayak Sesleri, 1978-1979*, İstanbul: Bilgi Yayınevi, 1985.
- , *Demokrasi Dur: 12 Eylül 1980 (Nisan 1980-Eylül 1980)*, Ankara: Bilgi Yayınevi, 1986.
- , *Darbeler ve Gizli Servisler: 1950-1988*, Ankara: Bilgi Yayınevi, 1995.
- Aybar, Mehmet Ali, *12 Mart'tan Sonra*, İstanbul: Sinan Yayınları, 1973.
- Balci, Muharrem, *MGK ve Demokrasi: Hukuk, Ordu, Siyaset*, İstanbul: Yöneliş Yayınları, 1998.

- Barlas, Mehmet, *Türkiye'de Darbeler ve Kavgalar Dönemi*, İstanbul: Birey Yayınları, 2000.
- Başkaya, Fikret, *Yediyüz, Osmanlı Beyliğinden 28 Şubata: Bir Devlet Geleneğinin Anatomisi*, Ankara: Ütopya Yayınevi, 1999.
- Belen, Fahri, *Ordu ve Politika: Ordu İhtilalleri, Askeri Diktatörlükler, Anarşinin Kaynakları, Bölücü Hareketler*, İstanbul: Bakış Matbaası, 1971.
- Belge, Murat, *12 Yıl Sonra 12 Eylül*, İstanbul: Birikim Yayınları, 1992.
- Beyaz Kitap*, Ankara: Milli Savunma Bakanlığı, 1998.
- Birand, Mehmet Ali, *12 Eylül: Saat: 04.00*, İstanbul: Karacan Yayınları, 1984.
- , Can Dündar ve Bülent Çaplı, *12 Mart: İhtilalin Pençesinde Demokrasi*, Ankara: İmge Kitabevi, 2000.
- Bostancı, Muammer Yaşar, *Zincirbozan Günleri*, İstanbul: Tekin Yayınevi, 1986.
- , *1960, Acılı Günler*, İstanbul: Yayıncılık Matbaası, 1987.
- Bölügiray, Nevzat, *Sokaktaki Asker: Bir Sıkıyönetim Komutanının 12 Eylül Öncesi Anıları*, İstanbul: Milliyet Yayınları, 1989.
- , *28 Şubat Süreci*, İstanbul: Tekin Yayınevi, 1999.
- Burçak, Rıfki Salim, *İdamların İçyüzü: Adnan Menderes-Fatın Rüştü Zorlu-Hasan Polatkan*, Ankara: Demokratlar Kulübü, 1997.
- Cem, İsmail, *12 Mart*, İstanbul: Cem Yayınevi, 1973.
- Cemal, Hasan, *12 Eylül Günlüğü: Tank Sesiyle Uyanmak*, Ankara: Bilgi Yayınevi, 1986.
- , *Demokrasi Korkusu: 12 Eylül Günlüğü*, İstanbul: Doğan Kitapçılık, 2000.
- Cevizoglu, M. Hulki, *28 Şubat Bir Hükümet Nasıl Devrildi*, İstanbul: Beyaz Yayınları, 1998.
- Çiçek, Hikmet (haz.), *İrticaya Karşı Genelkurmay Belgeleri*, İstanbul: Kaynak Yayınları, 1997.
- Değer, M. Emin, *CIA Kontr-gerilla ve Türkiye*, Ankara: Çağ Matbaası, 1979.
- Donat, Yavuz, *Öncesi ve Sonrasıyla 28 Şubat*, Ankara: Bilgi Yayınevi, 1999.
- Erdoğan, Mustafa, *28 Şubat Süreci*, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 1999.
- Erkanlı, Orhan, *Askeri Demokrasi: 1960-1980*, İstanbul: Kuşak Basımevi, 1987.
- Evren, Kenan, *Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Kenan Evren'in Söylev ve Demecleri*, Ankara: T.B.M.M., 1981.
- , *Kenan Evren'in Anıları*, Milliyet Yayınları, 1990.
- Fidel, Kenneth, *Social Structure and Military Intervention: The 1960 Turkish Revolution*, Saint Louis, Washington: Washington University, 1969.
- Genç, Süleyman, *12 Mart'a Nasıl Gelindi: Bir Devrin Perde Arkası 1960-1971*, Ankara: İleri Yayınları, 1971.
- Gençosman, Kemal Zeki, *İhtilal Meclisi*, İstanbul: Hür Yayınevi, 1980.
- Gevgilili, Ali, *Türkiye'de 1971 Rejimi: Tarım Toplumundan Sanayi Toplumuna Geçiş Aşaması*, İstanbul: Milliyet Yayınları, 1973.
- Giritli, İsmet, *27 Mayıs'tan İkinci Cumhuriyete*, İstanbul: Milli Gençlik Teşkilatı, 1961.
- Göksu, Sadık (haz.), *Darbeler, Demirkıratlar ve 27 Mayıs: Derleme ve Araştırma*, İstanbul: Anahtar, (ts).
- Göktürk, Hakkı, *27 Mayıs ve Yeni Kemalizm*, Ankara: Ayyıldız Matbaası, 1961.

- Güler, Aydemir ve Kemal Okuyan, *Asker Partisi Ne İstiyor?*, İstanbul: Gelenek Yayınevi, 1998.
- Günver, Semih, *Fatin Zorlu Rüştü'nün Hikayesi*, Ankara: Bilgi Yayınları, 1985.
- Gürkan, Celil, *12 Mart'a Beş Kala*, İstanbul: Tekin Yayınevi, 1986.
- Hale, William M., *Turkish Politics and the Military*, London, New York: Routledge, 1994.
- , *1739'dan Günümüze Türkiye'de Ordu ve Siyaset*, çev. Ahmet Fethi, İstanbul: Hil Yayınları, 1996.
- Heper, Metin ve Ahmet Evin (der.), *State, Democracy, and the Military: Turkey in the 1980s*, Berlin, New York: W. de Gruyter, 1988.
- İlıcak, Nazlı, *15 Yıl Sonra: 27 Mayıs Yargılanıyor*, İstanbul: Kervan Yayınları, 1975.
- , *12 Mart Cuntaları: Demokrasinin Sırtındaki Hançer*, İstanbul, 1986.
- İba, Şaban, *Ordu Devlet Siyaset*, İstanbul: Çiviyazıları, 1998.
- , *Milli Güvenlik Devleti*, İstanbul: Çiviyazıları, 1999.
- İleri, Rasih Nuri, *Örtülü Ödenek: 27 Mayıs Menderes'in Dramı*, İstanbul: Scala Yayıncılık, 1996.
- Jandarma Etiği: Meslek Ahlakı*, Ankara: Jandarma Okullar Komutanlığı, 2001.
- Jenkins, Gareth, *Context and Circumstance: the Turkish Military and Politics*, Oxford, New York: Oxford University Press for the International Institute for Strategic Studies, 2001.
- Karaca, Emin, *12 Eylül'ün Arka Bahçesinde: Avrupa'daki Mültecilerle Konuşmalar*, İstanbul: Gendaş, 2001.
- Kazan, Şevket, *Öncesi ve Sonrasıyla 28 Şubat*, 1999.
- Kekeç, Ahmet, *CIA ve 12 Eylül: Bir İhtilalin Romani*, İstanbul: Emre Yayınları, (ts).
- Kili, Suna (der.), *27 Mayıs 1960 Devrimi, Kurucu Meclis ve 1961 Anayasası*, İstanbul: Boyut Kitapları, 1998.
- Kongar, Emre, *12 Eylül ve Sonrası*, İstanbul: Say Yayınları, 1987.
- , *12 Eylül Kültürü*, İstanbul: Remzi Kitabevi, 1993.
- , *28 Şubat ve Demokrasi*, İstanbul: Remzi Kitabevi, 2000.
- Koryan, Rita, "The Role of the Military in Turkish and Egyptian Politics: A Comparative Analysis", Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 2001.
- Mazici, Nursen, *Türkiye'de Askeri Darbeler ve Sivil Rejime Etkileri*, İstanbul: Gür Yayınları, 1989.
- Mehmed, Kemal, *Bu Darbeler Kimin İçin?*, İstanbul: Cem Yayınları, 1986.
- Mumcu, Uğur, *12 Eylül Adaleti*, İstanbul: Tekin Yayınevi, 1993.
- Oran, Baskın, *Kenan Evren'in Yazılmamış Anıları*, Ankara: Bilgi Yayınevi, 1989.
- Özbudun, Ergun, *The Role of the Military in the Recent Turkish Politics*, Harvard, (ts).
- Özdağ, Ümit, *Ordu-Siyaset İlişkisi (Atatürk ve İnönü Dönemleri)*, Ankara: Gündoğan Yayınevi, 1991.
- , *Menderes Döneminde Ordu-Siyaset İlişkileri ve 27 Mayıs İhtilali*, İstanbul: Boyut Yayınları, 1997.
- Özdemir, Hikmet, *Rejim ve Asker*, İstanbul: AFA Yayınları, 1989.
- , *Sivil Cumhuriyet*, İstanbul: Boyut Yayınevi, 1991.
- Öztürk, O. Metin, *Ordu ve Politika*, Ankara: Gündoğan Yayınevi, 1993.
- , *Türkiye'de Asker ve İktidar*, İstanbul: Yeni Yüzyıl (ts).

- Perin, Mithat, *Yassıada Faciası*, İstanbul: Dem, 1990.
- Perinçek, Doğu, *28 Şubat ve Ordu*, İstanbul: Kaynak Yayınları, 2000.
- Pusat, Devrim, *Ordu ve Siyaset: Militarizmin Tarihsel Sürekliliği*, İstanbul: Nam Yayıncılık, 1996.
- Serozan, Rona, *Die Rolle des Militars in der Entwicklung der Türkei*, Frankfurt: R. G. Fischer, 1986.
- Tepedelenlioğlu, Nizamettin Nazif, *Ordu ve Politika*, İstanbul: Bedir Yayınları, 1967.
- Toy, Erol, *Ordu ve Politika: Deneme*, İstanbul, 1989.
- Turhan, Talat, *Kontrgerilla Cumhuriyeti: Açıklamalar, Belgeler, Gerçekler*, İstanbul: Tümzamanlar Yayıncılık, 1994.
- Tuşalp, Erbil, *Eylül İmparatorluğu: Doğuşu ve Yükselişi*, Ankara: Bilgi Yayınevi, 1988.
- Ünlü, Harun, *Eğitime Eylül Darbesi: Milli Güvenlik Konseyi'nde Tartışmalar, 1980-1983*, Ankara: Güldiken Yayınları, 2001.
- Üskül, M. Zafer, *Siyaset ve Asker: Cumhuriyet Döneminde Sıkıyönetim Uygulamaları*, İstanbul: AFA Yayınları, 1989.
- Waiher, Gerhard, *Militar und Entwicklung in der Türkei 1945-1973*, Opladen: Leske Verlag, 1978.
- Weiker, Walter Fritz, *1960 Türk İhtilâli*, çev. Mete Ergin, İstanbul: Cem Yayınevi, 1967.
- White Paper: Defense*, Ankara: Ministry of National Defense, 1998.
- Yetkin, Çetin, *Türkiye'de Askeri Darbeler ve Amerika*, Ankara: Ümit Yayıncılık, 1995.
- Yıldız, Abdullah (haz.), *28 Şubat: Belgeler*, İstanbul: Pınar Yayınları, 2000.
- Yılmaz, Veli, *Eylül Hukuku ve Basın Özgürlüğü*, İstanbul: Belge Yayınları, 1990.

XI. İdarî Yapı, Sorunlar ve İyileştirme Çabaları

- Acar, Muhittin, *Türkiye-Avrupa Topluluğu İlişkilerinin Hükümet Programlarında ve Kalkınma Planlarında Ele Alınışı*, Ankara: Devlet Planlama Teşkilatı, 1992.
- Adaman, Fikret ve Ali Çarkoğlu, *Türkiye'de Yerel ve Merkezi Yönetimlerde Hizmetlerden Tatmin, Patronaj İlişkileri ve Reform*, İstanbul: TESEV, 2000.
- Arnak, Nilüfer vd. (haz.), *Türkiye için Değişme ve Yenileşme Politikaları*, İstanbul: 1994.
- Avrupa Birliği Üyeliğine Doğru: Türkiye'de Siyasi Reformlar*, İstanbul: TÜSİAD, 2002.
- Bayraktar, Talat (haz.), *Kamu Yönetiminde İdareyi Geliştirme Çalışmaları, 1991-1995*, Ankara: Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığı, 1996.
- Duran, Lûtfi, *Türkiye Yönetiminde Karmaşa*, İstanbul: Çağdaş Yayınları, 1988
- Dünya Yerel Yönetim ve Demokrasi Akademi (haz.), *Sivil Toplum için "Kent, Yerel Siyaset ve Demokrasi" Seminerleri*, İstanbul: Demokrasi Kitaplığı, 1998.
- Gözübüyük, A. Şeref, *Türkiyenin İdarî Yapısı*, Ankara: Sevinç Matbaası, 1974.
- Güler, Birgül Ayman, *Yeni Sağ ve Devletin Değişimi: Yapısal Uyarılama Politikaları*, Ankara: TODAİE, 1996.
- Gümüş, Fatih, "Decentralism versus Centralism in Ottoman Anatolia, 1919-1922", Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 2002.
- Günay, Ömer Faruk, *Vali Atamalarına İlişkin Yeni Bir Model*, Sivas: Özemek Matbaası, 1999.

- Keskalan, Ayşe ve Gökçen Özümit (haz.), *Türkiye'de Bunalım ve Demokratik Çıkış Yolları: Proje Raporu*, Ankara: TÜBA, 1998.
- Kırca, A. Coşkun, *Devlet'te Yozlaşmayı Yenmek: Türk Siyasi Sisteminin Bozuklukları ve Çareleri Üzerine Bir Deneme*, İstanbul: Milliyet Yayınları, 1994.
- Neumark, Fritz, *Devlet Daire ve Müesseselerinde Rasyonel Çalışma Esasları Hakkında Rapor*, Ankara: Başbakanlık Devlet Matbaası, 1949.
- Orhun, Hayri vd. (haz.), *Meşhur Valiler*, Ankara: İçişleri Bakanlığı Yayınları, 1969.
- Ortaylı, İlber, *Türkiye İdare Tarihi*, Ankara: Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü, 1979.
- Ökte, Ertuğrul Zekâi, *Türk Hukuk Düzeni: Türk Siyasi Örgütlenme ve Kamu Hukuku Ders Notları*, İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, 1975.
- Öymen, Onur, *Geleceği Yakalamak: Türkiye'de ve Dünyada Küreselleşme ve Devlet Reformu*, İstanbul: Remzi Kitabevi, 2000.
- Peker, Ömer vd. (der.), *Kamu Yönetiminde Kalite...*, Ankara: Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayını, 1998.
- Polatoğlu, Aykut, *Introduction to Public Administration: The Case of Turkey*, Ankara: Middle East Technical University Pub., 2000.
- Selçuk, Sami, *Zorba Devletten Hukukun Üstünlüğüne*, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 1998.
- Sezen, Seriyeye, *Türkiye'de Planlama: Devletçilik'ten Özelleştirmeye*, Ankara: Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, 1999.
- Şeker, Murat, *Can Law be an Agent of Social Change?*, Ankara: A.Ü.S.B.F ve Basın Yayın Yüksek Okulu, 1984.
- T.C. Devlet Teşkilatı Rehberi*, Ankara: Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü, 1998.
- Terzioğlu, Feridun Murat (haz.), *Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığı: Yapı ve Fonksiyonları Bakımından Analizi*, Ankara: Başbakanlık, 1996.
- Titiz, M. Tınaz (haz.), *Türkiye'de Devlet Denetiminde Reformlar ve Başarılarının Değerlendirilmesi*, İstanbul: TESEV, 2000.
- Tosun, Mustafa, *Türkiye'de Valilik Sistemi*, Ankara: Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları, 1970 .
- TÜBİTAK, *101 Soruda AB 6. Çerçeve Programı, 2002-2006*, İstanbul: Akbank, 2003.
- TÜSİAD, *Avrupa Birliği Üyelğine Doğru: Türkiye'de Siyasi Reformlar*, İstanbul: TÜSİAD, 2002.

Some Notes on the Literature of Turkish Politics

H. Emre BAĞCE

Abstract

This study intends to present a selected bibliography on Turkish politics and introduce some new research questions.